

Wydanie I ŁÓDŹ, sobota 25 i niedziela 26 listopada 1989 roku Rok XLIV 274 (13091) PL ISSN 0208-1707 Nr indeksu 36004 CENA 200 zł

DZIENNIK ŁÓDZKI

Najstarsza gazeta Łodzi

Prawie 2-godzinna rozmowa T. Mazowieckiego z M. Gorbaczowem

ZSRR będzie respektować umowy podpisane z Polską

Drugi dzień wizyty oficjalnej w Związku Radzieckim premier Tadeusz Mazowiecki rozpoczął od złożenia wienca na Grobie Nieznanego Żołnierza w Ogrodzie Aleksandrowskim pod Murem Kremlewskim. Przed południem, w sali Jekatierinowskiej Wielkiego Pałacu Kremlewskiego, po powitaniu i krótkiej rozmowie zapoznawczej Tadeusza Mazowieckiego i Nikołaja Ryzkowa — rozpoczęły się polsko-radzieckie rozmowy plenarne.

Przewodniczyli im szefowie rządów obu krajów.

Bezpośrednio po zakończeniu rozmów plenarnych, w sali Czerwonej Wielkiego Pałacu Kremlewskiego odbyła się uroczystość podpisania międzyrządowej umowy o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska, która jest swoistym katalogiem wspólnych wniosków wyciągniętych przede wszystkim z katastrofy w Czarnobylu.

Małgorzata Niezabitowska zapytana przez dziennikarza PAP o przebieg rozmów stwierdziła, iż ich tematyka odpowiadała temu, co strona polska przedstawiła przed wyjazdem do Moskwy na konferencji prasowej.

Rzecznik powiedziała także, iż rozmowy były zdominowane przez problemy gospodarcze zwłaszcza sprawy finansowe i przełożenia spłaty polskiego zadłużenia wobec ZSRR, a także sprawy dostaw surowców dla Polski.

Premier Nikołaj Ryzkow powiedział, że ZSRR będzie respektować wszystkie umowy podpisane z Polską.

Po południu Michał Gorbaczow przyjął na Kremlu premiera Polski Tadeusza Mazowieckiego. Tuż przed spotkaniem M. Gorbaczow w swoim gabinecie robczym udzielił krótkiej wypowiedzi Polskiej Agencji Prasowej.

(DALSZY CIĄG NA STR. 3)

Na Wiejskiej

Ustawa na półkę i tłumaczenie i wyjaśnienia rządu (Od specjalnego wysłannika)

Coraż mniej skorzy są posłowie do akceptowania prowizorki w gospodarce chociaż czas goni. Tak chyba można tłumaczyć fakt odrzucenia wczoraj w Sejmie, i to bez dyskusji, rządowego projektu rozdziału Ministerstwa Transportu, Gospodarki Morskiej i Łączności. Miały powstać dwa oddzielne urzędy: samodzielna stacja i samodzielna stacja w jednym urzędzie: transport lądowy

Zjazd NZS rozpoczął obrady

W Warszawie rozpoczął obrady V Krajowy Zjazd Niezależnego Zrzeszenia Studentów. W toku trzydniowych dyskusji — plenarnych i w zespołach problemowych — delegaci NZS, działającego w 90 szkołach wyższych, zastanawiać się będą nad najważniejszymi sprawami środowiska akademickiego. NZS — od niedawna legalne, przez kilka lat działające podziemnie — musi w nowej sytuacji wypracować nowy program i nowe zasady statutowe.

„Otto Versand” również w Łodzi Zamawiam fontannę!...

(INF. WŁASNA). Ilu Polaków skorzysta z oferty największego na świecie koncernu grupującego wysykowe domy towarowe „Otto Versand” z RFN — jeszcze dziś nie wiadomo. Pewne jest jednak, że zachodniemiecka firma stworzyła takie możliwości również dla Łodzi. W sklepie „Domaru” przy

Z oświadczenia w sądzie: „Nie mogę mieszkać pod jednym dachem z wdową, która znowu chce dostać męża, a to z tego powodu, że mój interes chylił się ku upadkowi”.

GROŹNE PIORUNY Według „Księgi Rekordów Guinnessa”, Zimbabwe znajduje się na pierwszym miejscu w świecie pod względem liczby śmiertelnych ofiar uderzeń piorunów. Każdego roku gwałtowne wyładowania elektryczne stają się przyczyną śmierci ok. 150 mieszkańców Zimbabwe. Np. w 1975 roku w wyniku uderzenia jednego pioruna zginęło 21 osób. Położenie kraju na płaskowyzu, wznoszącym się na wysokości 1200—1500 metrów n.p.m.,

lotniczy, wodny i gospodarka morską. Z takim postawieniem sprawy nie zgodził się wiceadmirał Piotr Kolodziejczyk. — Byłoby to tylko przykrywanie kompromisu do tego miejsca, które potrzebuje chirurga — wyjaśnił obrazowo. Nic to nie da, bo całe ministerstwo jest chore. Nie tylko łączność, ale i gospodarka morską potrzebują gruntowniejszych rozwiązań. Poseł wnioskował więc, by miast rozważać rządowy projekt ustawy, odłożyć ją na razie na półkę i zwrócić się do gabinetu o rychłe przedstawienie choćby szkicu swego myślenia na temat reformy zarządzania państwem. Poparła go Wysoka Izba. Od razu można było więc przejść do interpelacji i zapytań posels-

(DALSZY CIĄG NA STR. 3)

Poselski projekt ustawy o zniesieniu święta 22 lipca

Do łaski marszałkowskiej wniesiony został — przez kilkudziesięciu posłów z OKP, ZSL, SD, PZPR i UChS — projekt ustawy o zniesieniu 22 lipca jako dnia narodowego święta odrodzenia Polski. W uzasadnieniu przypomina się, że Sejm ubiegłej kadencji ustanowił 11 listopada narodowym Świętem Niepodległości; są więc obecnie dwa oficjalne święta narodowe. Autorzy projektu piszą, że „święto 22 lipca jednoznacznie kojarzy się z narzuconym systemem władzy totalitarnej, od której przeważyła część narodu polskiego doznała krzywd i upokorzeń”. Wnosząc o zniesienie tego święta posłowie motywują: „11 listopada jest niekwestionowanym świętem narodowym. W dniu tym Polska po 123-letniej niewoli odzyskała niepodległość za sprawą wszystkich Polaków”.

Obowiązują ceny katalogowe, transport i dostawa do domu są bezpłatne, ponieważ „Otto” korzysta z ulgi podatkowej. Wyroby srgnowane znakiem „Otto”, to ponad 100 tys. artykułów oferowanych w ponad 5 mln katalogów. Ubiegłoroczne obroty firmy, to 13 mld marek, z czego ponad 50 proc. to zamówienia klientów z USA, Wielkiej Brytanii, Francji. W najbliższym czasie towary od „Otto” znajdują się w sprzedaży w sieci domów towarowych „Centrum”. Wszystko wskazuje na to, że będą również do kupienia w łódzkim „Uniwersalu”.

(Z. Ch.)

a także wysoka temperatura i ciśnienie atmosferyczne, stwarzają korzystne warunki dla powstawania ładunków elektrycznych. Z drugiej strony, gleba na większości terytorium Zimbabwe jest słabym przewodnikiem elektryczności. Dlatego ładunek pioruna zamiast spłynąć do ziemi, rozprzestrzenia się na powierzchni setek metrów.

WINO Z NASION KAKAO

Spadek cen na światowym rynku kakao zmobilizował nigerijskich producentów wina do wykorzystania tego surowca. Eksperci jednej z firm opracowali technologię produkcji, która pozwala wytwarzać 5 litrów napoju alkoholowego z 50 gramów nasion kakao. Wino — jak zapewnia producent — nie ma charakterystycznego dla kakao smaku czekolady.

Senat uchwalił poprawki do amnestii

Od formalnego wyłączenia z porządku obrad przewidywanych w nim pierwotnie punktów dotyczących dyskusji nad stanowiskiem w sprawie funduszu socjalnego wsi oraz problemem uregulowania uprawnień kombatanów i ofiar terroru stalinowskiego (do tej sprawy senatorowie wrócą po powrocie z Moskwy premiera Tadeusza Mazowieckiego) rozpoczęło się 24 bm 12 posiedzenie Senatu, któremu przewodniczył marszałek Andrzej Stelmachowski.

Najdłużej dyskutowano o stanowisku wobec ustawy o amnestii. Większość senatorów proponowała rozszerzenie jej dobrodziejstw, argumentując to przede wszystkim zbytnią dotychczas represyjnością prawa karnego. Zwracano także uwagę na społeczny aspekt amnestii, w tym zwłaszcza na stworzenie warunków na powrót do społeczeństwa ludzi, którzy z niej skorzystają. Nie zabrakło również głosów zbliżonych ze społecznymi obawami, iż amnestia zmniejszy poczucie bezpieczeństwa obywateli.

choć niektórzy senatorowie uważali, że brak tego poczucia jest również pochodną „cichego strajku milicji”. W sumie w proponowanych zawartych w uchwale Senatu przeważały następujące wnioski:

— wniosek, aby w każdym przypadku orzeczonej kary śmierci by-

(DALSZY CIĄG NA STR. 3)

Do demonstrantów na placu Waława przemawiał A. Dubczek

Rezygnacja M. Jakesza i członków Prezydium oraz Sekretariatu KC KPCz.

W Pradze rozpoczęło się zwołane w trybie nadzwyczajnym plenum Komitetu Centralnego KPCz. Tematem jest sytuacja wewnątrz polityczna kraju, wstrząsane od 6 dni olbrzymimi manifestacjami

Przewódca KPCz Miloš Jakesz oraz wszyscy członkowie Prezydium i Sekretariatu KC KPCz złożyli w piątek rezygnację — podała czechosłowacka agencja CTK.

Na placu Waława w centrum Pragi, gdzie blokując kompletnie tę część miasta zgromadził się półmilionowy tłum, przemawiał po raz pierwszy od 20 lat, były sekretarz generalny KC KPCz, główny bohater „praskiej wiosny” Aleksander Dubczek. Wyraźnie wzruszony, wyraził ogromną radość, że wczoraj mógł przemawiać w Bratysławie, a dziś do braci — Czechów. Wolna Czechosłowacja jest stałą bazą braterstwa naszych narodów — powiedział Dubczek. Nad noszą olczyną długo panowała noca nie woli. Teraz zaczęło świtać. Wytrzymajmy, poczekajmy”.

Tum przyjął wystąpienie Dubczeka długotrwałą owacją.

Z ostatniej chwili

Karel Urbanek został wybrany w piątek nowym sekretarzem generalnym KC KPCz — podała agencja CTK. (PAP)

Krażownik „Sława” płynie na Malte

W piątek z głównej bazy floty czarnomorskiej w Sewastopolu wypłynął i wziął kurs na Malte krażownik rakietowy „Sława”. Krażownikowi towarzyszy patrolowiec „Pytlivij”. W dniach 2 i 3 grudnia na terytorium morskim w pobliżu Malty odbędzie się na radzieckim krażowniku „Sława” i amerykańskim krażowniku „Belknap” nieoficjalne spotkanie Michała Gorbaczowa z George'em Bushem. (PAP)

Zawiało na biało

Czyżby zima zagościła na dobre? Wczoraj w Łodzi sypało — z różnym natężeniem — przez cały dzień. Jak się dowiedzieliśmy w stacji „meteo” na Lublinku, śnieżyło — dokładnie od 9.50 do 19.20. Dzięki uprzejmości dyżurującego meteorologa, p. Jerzego Budzyńskiego, który specjalnie dla „DL” dokonał pomiarów o godz. 22, dowiedzieliśmy się, że na Lublinku spadło 10 cm śniegu (64 mm wody), w wyniku czego grubość po-

krwy śnieżnej wzrosła do 20 cm. Jak twierdzi nasz rozmówca, były to duże opady, rzadko notowane w ostatniej dekadzie listopada.

Wzrosła także grubość śniegu nie tylko sprzymierzającym MPK. Zano-towano ponad 20 wypadków z udziałem w ruchu tramwajów, z tym, że nie wszystkie miały związek z zimą. Na skutek zamrznięcia zwrócić do kilku wykojeń — były też „stłuczki”, ale na szczęście nikt z pasażerów nie ucierpiał z tego powodu. M. in. o godz. 5.10 na ul. Zgierskiej wyskoczyła z szyn „16”, o godz. 19.10 na ul. Aleksandrowskiej — „14” a o godz. 19.45 na al. Mickiewicza — „10”. Powroty wagonów na

(DALSZY CIĄG NA STR. 2)

REKORDOWA WYGRANA W LAS VEGAS

76-letni emeryt Elmer Shervin wygrał w jednym z kasyn w Las Vegas (Newada, USA) największą kwotę, jaką kiedykolwiek zanotowano w tutejszych kronikach. Grając w automacie przyjmującym jednodolarowe banknoty emeryt najpierw stracił 50 dolarów, później jednak fortuna odwróciła się, przynosząc Shervinowi 4,8 mln dolarów wygranej.

(opr. zg)

Fot.: A. WACH

CO DZIEŃ NIESIE

Dziś mamy sobotę, 25 listopada.

Imieniny obchodzą

Dziś: Erazm, Katarzyna, Chwalimier

Jutro: Delfin, Delfina, Konrad, Lechosław, Sylwester.

Dyżurny synoptyk

w dniu dzisiejszym dla Łodzi przewiduje następującą pogodę: zachmurzenie duże z większymi przejaśnieniami. Okresami opady śniegu. Temp. maks. —1 st. Wiatr słaby i umiarkowany zachodni i północny.

Ciśnienie o godz. 19 wynosiło 981,7 hPa (736,4 mm), a temp. —3,6 st.

Z kalendarza wydarzeń

1944 — W Lublinie odbył się kongres spółdzielczości.

1855 — Zm. A. Mickiewicz, poeta.

1924 — Proklamowanie Mongolskiej Republiki Ludowej, przemianowanie Urgi na Ulan Bator i ogłoszenie miasta stolicą państwa.

Taka sobie myśl

Naprawdę nie nie przeluduje mniej na wiarę niż prawda — tak bywa nieprawdopodobna.

Uśmiechnij się

— Od tego pana począwszy, ceny będą wyższe o 120 procent!

△ Koniec piłkarskiej jesieni... na śniegu △ Jubileusz Bendkowskiego △ EKS z Zioberem, Widzew bez Myślińskiego Punkty bardzo potrzebne

Druga liga zakończyła rozgrywki tygodnia, piłkarze ekstraklasy w sobotę i niedzielę wyjadą na boiska po raz ostatni. Ciekawe iu kibiców zamelduje się na stadionie przy al. Unii by w sobotę w południe obejrzeć ostatni występ jedenastki EKS. Łodzianie wykazali ostatnio zwykłą formę, choć mecz z Zagłębiem Sosnowiec udomowił kolejny raz, że bardzo nierozważnie podopieczni Leszka Jezierskiego tracą punkty. Miejszy nadzieje, że sytuacja nie powtórzy się w pojedynku przeciwko Zawiszy.

Beniaminek rozgrywek jest bez wątplenia rewelacją rundy jesiennej, zajmuje czwarte miejsce w tabeli i ma zamiar zakwalifikować się do rozgrywek europejskich pucharów. Zespół ten to połączenie młodości z rutyną. W bramce występuje najstarszy piłkarz ligi, prawie czterdziestoletni Brończyk, zaś w ataku niespełna dwudziestoletni Kot, który dał się już we znaki wielu polskim bramkarzom. Warto również zwrócić uwagę na rozgrywanego bydgoskiego zespołu — Nowaka. To były piłkarz Widzewa, który poprzez Motor Lublin trafił do Zawiszy. Dziś jest

KICK-BOXING

8 grudnia br. w Lublinie dojdzie po raz pierwszy w historii polskiego kick-boxingu do zawodowej walki. Najlepszy obecnie (po wyjeździe M. Piotrowskiego do USA) polski kick-boxer P. Saleta zmierzy się z Francuzem C. Sallosem o tytuł zawodowego mistrza Europy. P. Saleta reprezentuje się dziś (sobota) na ringu w Pałacu Sportowym łódzkim amatorem kick-boxingu wraz ze swoimi kolegami z reprezentacji Polski. Wystąpią także reprezentanci Belgii, Holandii, Węgier i ZSRR. Zaplanowano osiem pojedynków. Pierwszy rozpocznie się o godz. 16. (ww)

Najlepsi na Polesiu

W ZSElekt. odbyło się wczoraj uroczyste podsumowanie sportowego współzawodnictwa w szkołach dzielnicy poleskiej.

W rywalizacji szkół podstawowych zwyciężyła SP-19 (dyr. — E. Flisak, nauczyciele w — S. Plątek i A. Kula), wyprzedzając SP-137 i SP-6.

Wśród szkół średnich prym wiodli młodzi sportowcy uczniwie XXVI LO (dyr. — D. Falsk, nauczyciel w — E. Cerska) przed I LO i ZSElekt., które wyróżniono zostało przez WKFSiT specjalną nagrodą za zajęcie I miejsca w woj. łódzkim w konkursie „Sport dla każdego”.

10 nauczycieli wychowania fizycznego z Polesia otrzymało nagrody pieniężne. (ww)

Pomożecie?...

Przebywając ostatnio na Śląsku, usłyszałem historię, która zapewne zainteresuje również kibiców piłkarskich naszego miasta, a przede wszystkim sympatyków Widzewa.

Na początku listopada w Katowicach odbyło się zebranie prezesów klubów pierwszej i drugiej ligi. Po dłuższej przerwie wziął w nim udział prezes Widzewa — LUDWIK SOBOLEWSKI. Kiedy pojawił się na sali, wszyscy wstali z miejsc i bili mu brawo. Znały z poczucia humoru p. Ludwik szybko zapytał: — Pomożecie?... Chór głosów odpowiedział: — Pomożemy!... Przekazaliśmy to o tym w czwartku przyszłego roku. (sz)

KALENDARZYK KIBICA SOBOTA

PILKA NOŻNA. I liga: EKS — ZAWISZA BYDGOSZCZ, stadion, przy al. Unii, godz. 12.

KICK-BOXING. I Turniej Mistrzów w Pałacu Sportowym, godz. 16.

KOSZYKÓWKA. II liga kobiet: WIDZEW — STOMIŁ, OLSZTYN ul. Niełanowska, godz. 18.

ZAPASY. Finałowy turniej DMF z udziałem: Boruty, Gwardji Warszawa, Siali Rzeszów, GKS Tychy — w Zgierz, przy ul. Wschodniej o godz. 9.30.

DZI DO. Turniej seniorów o memoriał A. Leńczuka — w Pałacu Młodzieży przy ul. Mołuskiej o godz. 11.30.

NIEDZIELA

BOKS. Turniej juniorów — w hali Widzewa przy ul. Armii Czerwonej o godz. 11.

GIEŁDA sprzętu zimowego — w Pałacu Sportowym (wejście od al. Politechniki) w godz. 10—12.

W niedzielę

Nadzwyczajny Kongres ZSL

W najbliższą niedzielę zbierają się w Warszawie XI Kongres ZSL i Kongres Odrodzenia Ruchu Ludowego. Delegaci mają podsumować działalność tego stronnictwa i powołać nową partię chłopską o zmienionej nazwie oraz uchwalić program jej działania odpowiadający wyzwaniom współczesności. Na kongres przyjdzie blisko 2800 delegatów, których członkowie ZSL wybrali bezpośrednio na gminnych i równorzędnych zjazdach — poinformowano dziennikarzy krajowych i zagranicznych na konferencji zorganizowanej 24 bm. w Interpressie.

Odpowiadając na pytanie dotyczące nazwy nowej chłopskiej partii prezes NK stwierdził, że decyduje w tym względzie, jak i w sprawie programu oraz statutu należą do Kongresu. Są różne propozycje i koncepcje. Wśród członków ZSL mówi się m. in. o takich nazwach jak: PSL — Porozumienie, PSL — Jedność, czy PSL — Piast.

Zapytano również iu członków obecnego kierownictwa ZSL wybrano na kongres i którzy zamierzają kandydować do władz. Nieprawdziwa jest informacja — po-

wiedział członek Prezydium, sekretarz NK ZSL, Aleksander Łuczak — że Roman Malinowski jest delegatem na kongres. Delegaci — dodał D. Ludwiczak — wybrani zostali w demokratycznych wyborach. Nie było żadnych nakazów z góry. Każdy więc kto coś zrobił dla swojego środowiska miał szansę zostać delegatem, jeśli cieszył się uznaniem gminy gdzie startował.

Oświadczenie rzecznika prasowego prezydenta

Rzecznik prasowy prezydenta został upoważniony do oświadczenia, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Oświadczając oświadczenie, że 23 bm. prezydent Wojciech Jaruzelski przyjął przedstawicieli Klubu Poselskiego PZPR, a następnie grupę posłów reprezentujących OKP, ZSL i SD. Były to spotkania robocze.

Propozycje Obywatelskiego Klubu Poselskiego

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W przerwie obrad Sejmu odbyło się posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym jego przewodniczący pos. Bronisław Geremek poinformował o przebiegu i wynikach odbytego dzień wcześniej spotkania przedstawicieli prezydium trzech klubów poselskich (OKP, ZSL, SD) z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Oświadczył prezydent

W odpowiedzi na list otwarty

W związku z listem otwartym p. Wiesława Juszczyka, p. o. przewodniczącego Regionalnej Komisji Organizacyjnej NSZZ „Solidarność”, Ziemi Łódzkiej opublikowanym w telewizji i na łamach prasy, pozwałam sobie przedstawić pełny tekst odpowiedzi prezydenta, W. Bonadanowicza, na pytanie red. A. Beruta o stosunek do „Solidarności”. Tekst prezentowany jest w oparciu o rejestrację magnetowidową konferencji.

„Sprawa rozbicia „Solidarności”... bardzo na sercu leży mi ten problem, jako byłemu członkowi „Solidarności”. Powiadam — byłemu, jako że oficjalnie do związku nie należę, bo byłem dyrektorem w prywatnej firmie i jakoś nie widziałem siebie jako członka „Solidarności”. Natomiast duchowo ta organizacja jest mi bliska. Ubolewałem nad rozbiorem i nie ukrywam, że jestem lojalistą. Ja wybierałem zarząd. Uważam, że zarząd powinien doprowadzić organizację do wyborów, a zdrowe odczucie społeczne zdecydowanie dalej. Spotkałmy się z członkami RKO i członkami zarządu, zostałem poinformowany o sytuacji jaka jest. Z radością jako Waldemar Bohdanowicz przyjąłem już wyznaczony termin wyborów i zyszę zwycięstwa temu, kto na nie zasłuży. To chyba wszystko co mam na ten temat do powiedzenia”.

Sądę, że powyższy pełny tekst odpowiedzi wyjaśnia dokładnie stanowisko prezydenta w sprawie podniesionej przez p. W. Juszczyka. Z poważaniem Józef Stanisław Milwicz p. o. rzecznika prasowego prezydenta miasta Łodzi

Biskup W. Ziółek przyjął regionalne władze ZChN

Wczoraj Jego Eminencja Ms. biskup Władysław Ziółek przyjął delegację Zarządu Regionu Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego

24 godziny

3 PROC. RESPONDENTÓW. Ośrodka Badania Opinii Publicznej Polskiego Radia i Telewizji opowiedziało się za zmianą obecnego godła państwowego Polski i przywróceniu wizerunku orła z koroną. 21 proc. było takimi zmianie przeciwnych, a 18 proc. nie miało w tej sprawie sprzecywaną opinię.

24 BM. I sekretarz KC PZPR, Mieczysław F. Rakowski przyjął Hansa Koschnicka, deputowanego do Bundestagu FRN, członka zarządu SPD i przewodniczącego komisji ds. polityki zagranicznej SPD.

M. F. Rakowski zapoznał gościa z aktualnym stanem dyskusji w partii przed XI Zjazdem. Omawiano również problematykę budowy wspólnego domu europejskiego w świetle dynamicznych zmian zachodzących na naszym kontynencie.

24 BM. ZAKOŃCZYŁ dwudniowe obrady X Krajowy Zjazd Towarzystwa Wiedzy Powszechnej. Ogotzona wyniki wyborów władz towarzystwa ponownie prezesem ZG TWP został prof. Aleksander Krawczuk.

RADA NAJWYŻSZA Związku Radzieckiego przyjęła deklarację, która potępia stosowaną w okresie stalinowskim praktykę przynusowego przesiedlania całych narodów, uznając ją za ciężkie przestępstwo, sprzeczne z zasadami prawa międzynarodowego i humanitarną naturą ustroju socjalistycznego.

JĘZEŁ JEST to tylko problem usunięcia zdania z konstytucji, mówiącego o kierowniczej roli partii, to z naszego punktu widzenia nie ma o czym dyskusować. Chcemy usunąć to zdanie, powiedział sekretarz generalny KC NSPJ Egon Krenz w wywiadzie dla gazety „Neues Deutschland”. (opr. zs)

Zawiało na biało

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) właściwe tory nie trwały jednak długo — przerwy w ruchu spowodowane wykolejeniami tramwajów wynosiły od 15 do 35 minut. Sporo autobusów i tramwajów zjechało do zajezdni na skutek awarii — zamazania drzwi itp. Stąd też — na przykład w godzinach południowych — spore gromadki ludzi marzły na przystankach.

Tylko gdzieś widać było ludzi odgarniających śnieg i poślizgujących chodniki piaskiem. To byli prawdziwi gospodarze domów. Niestety, dozory znów zaspali. (jm)

W kalendarzu jeszcze niby je-

Japoński plan pomocy dla Polski

Japonia ogłosiła w piątek plan przyłączenia się do pomocy Polsce — pod pewnymi warunkami. Oferta japońska obejmuje pożyczkę w wysokości 150 milionów dolarów, pomysłową jako wkład Japonii do tzw. funduszu stabilizacyjnego tworzonego w Polsce oraz możliwość uzyskania przez nasz kraj japońskich kredytów, gwarancji kredytowych i inwestycyjnych. O założeniu planu pomocy dla Polski poinformowała w oświadczeniu Mayumi Moriyama — główny sekretarz gabinetu.

Udzielenie pożyczki jest uzależnione od zawarcia przez Polskę porozumienia z Międzynarodowym Funduszem Walutowym w sprawie przemian strukturalnych w gospodarce. Udzielenie nowych kredytów i przyznanie gwarancji kredytowych ma być „przychylnie rozważone” pod warunkiem zawarcia przez Polskę wspomnianego porozumienia z MFV oraz pod warunkiem uregulowania kwestii naszych zaległych płatności wobec

Banku Eksportowo-Importowego Japonii i zaległych spłat kredytów handlowych gwarantowanych przez rząd japoński. Ponadto Japonia poinformowała, że rozważa przyznanie Polsce dodatkowej pomocy żywnościowej oraz pomocy technicznej w takich dziedzinach jak zarządzanie i ochrona środowiska. W tym wypadku nie postawiono żadnych warunków.

ZSRR będzie respektować

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) Na pytanie, co by pan powiedział dziś Polakom, odparł: Kontynuował to, co już rozpoczęło. Powiem to waszemu premierowi, mamy już duży kapitał, który należy pomnażać. Dzisiaj wszyscy patrzą w naszą stronę, na to, co zachodzi w naszych stosunkach. Tak więc należy to pomnażać, a nie dopuszczać do trwonienia tego, co

zagromadzone. Obecnie są przecież nowe stosunki między naszymi narodami, między naszymi krajami. Przekonany jestem, że przynosi to pożytek obu stronom. M. Gorbaczow przerywa, gdyż w tym momencie wchodzi do gabinetu premier T. Mazowiecki, którego wita serdecznymi słowami.

Obaj przywódcy zasiadają przy owalnym stole, rozpoczyna się rozmowa, której początek słyszeli jeszcze dziennikarze. Postaram się — mówi Gorbaczow — nie powtarzać tego, co już panu mówił premier Ryzkow. Jedno co chciałbym powtórzyć to jeszcze raz przywitaj pana i złożyć najlepsze życzenia i pogratulować, że pan podjął się wielkich obowiązków. Być może wyda się to komuś dziwne, iż chcę życzyć panu powodzenia, a istotnie życzyć sukcesów, powodzenia. Sądzę, że w nie mniejszym stopniu jesteśmy zainteresowani, by rząd, by naród, bliski nam naród, odniósł sukces, by rząd rzucił z powodzeniem.

I wazjemnie — mówi na to premier Mazowiecki. My też jesteśmy bardzo zainteresowani sukcesem pieriestrojki. Z najlepszymi życzeniami, z najlepszymi uczuciami tu przyjeżdżamy. Na wieczornej konferencji pani Niezabitowska poinformowała na wstępie o przebiegu spotkania premiera Mazowieckiego z Michałem Gorbaczowem. Proszę państwa — powiedziała — w tej chwili rozmawiałam z premierem, który skończył właśnie spotkanie z panem Gorbaczowem. Ich rozmowa trwała godzinę i 45 minut.

Premier Mazowiecki — kontynuowała — jest bardzo, bardzo zadowolony z tej rozmowy. Uważa, że rozmowa była niezwykle szczerą, rzeczową, otwartą, przyjaźliwą, poruszoną przede wszystkim sprawy dwustronnej, współpracy polsko-radzieckiej. Wczorajem strona radziecka wydała na Kremlu przyjęcie na cześć prezesa Rady Ministrów PRL. Premierzy Polski i ZSRR wnieśli uroczyste toasty.

Ograniczenia NRD wobec cudzoziemców

Rada Ministrów NRD jednostronną decyzją z 24 bm. wprowadziła następujące ograniczenia wobec cudzoziemców podróżujących do i przez NRD:

1. Zakaz sprzedaży w sklepach niektórych artykułów spożywczych, przemysłowych i odzieżowych.
  2. Zakaz zatrzymywania się lub przerywania podróży w trakcie pociągami i samochodami.
  3. Rygorystyczne kontrole celne na wszystkich przejściach granicznych.
  4. Doraźne kontrole celne w sklepach.
- Ograniczenia w sprzedaży nie dotyczą cudzoziemców zatrudnionych w NRD.

W wyniku tych decyzji w wielu sklepach NRD wywieszono informacje w języku polskim stwierdzające, iż określone towary nie będą Polakom sprzedawane.

W związku z tym wczoraj dyrektor generalny MSZ B. Miernik wezwał ambasadora NRD w Warszawie, złożył protest oraz zażądał podjęcia przez władze NRD decyzji zapewniających właściwe traktowanie obywateli polskich przebywających na terytorium NRD. Ministerstwo Spraw Zagranicznych będzie podejmowało dalsze działania dla obrony interesów obywateli polskich.

Senat uchwalil

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1)

wniosek, aby umorzenie postępowania uzależnione było od decyzji sądu, nie zaś od wysokości maksymalnej grożącej kary. Sąd umarzałby postępowanie w sytuacjach, gdy mógłby domniemywać, iż kara nie przekroczyłaby 2 lat pozbawienia wolności przy przepięstwach umyślnych i 3 lat przy przepięstwach nieumyślnych.

wniosek aby spod dobrodziejstw amnestii wyłączyć przestępstwo znęcania się nad rodziną. Senat podjął również uchwałę w sprawie projektu uchwały Sejmu dotyczącej planu Centralnego Funduszu Rozwoju Nauki i Techniki w 1989 r. Zatwierdzono wersję rządową aprobującą ponoszone już w istocie wydatki z tego funduszu.

Senat nie wniósł również zastrzeżeń merytorycznych do ustawy o szczególnych zasadach planowania społeczno-gospodarczego w 1990 r., której najistotniejszym elementem jest rezygnacja z uchwalania w przyszłym roku Centralnego Planu Roczego. Senat wniósł jednak istotną poprawkę do samego zapisu traktującego o tej sprawie artykułu ustawy. Istota tej zmiany polega na tym, iż w roku 1990 Roczny Plan Społeczno-Gospodarczy przedstawiony byłby w postaci założeń polityki społeczno-gospodarczej. Założenia te miałyby więc zastąpić CPR 1990 r.

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1)

kich. Powstały tu ogromne zaległości — 5 interpelacji, 25 zapytań. Zaczęło się od sprawy naprawiania krzywd i błędów przeszłości. To dotyczy zwłaszcza interpelacji Stanisława Więckowskiego. Konieczna jest normalizacja stosunków między Polakami w kraju i za granicą, a więc i zmiana w dziedzinie prawa — potrzebne są ustawy o obywatelstwie i emigracji i zarobkowej oraz zniesienie barier w wymianie myśli, publikacji i prasy z emigracją. Minister spraw zagranicznych Krzysztof Skubiszewski mógł już powiedzieć o pierwszych jaskółkach zwiastujących tu nowe. Krótszy i prostszy jest już tryb przywracania polskiego obywatelstwa. Niebawem dopuści się też oficjalnie podwójne obywatelstwo. Szykana jest i inna nowość: po paszporty nie trzeba będzie się w przyszłości udawać na milicję, ale do magistratu. Słowem, podobnie jak w wypadku dowodów.

Nabolała i trudna do załatwienia jest sprawa zapewnienia możliwości powrotu do kraju pragnącym tego Polakom i ich potomkom zamieszkałym w ZSRR. Nie ma na razie regulacji polsko-ra-

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1)

dzieckich w tej sprawie. Zresztą potrzebna byłaby i zmiana w samym prawie ZSRR. Jest też i powód bardziej przyziemny — możliwość naszego państwa, gdy chodzi o zapewnienie tym ludziom mieszkań, pracy i świadczeń socjalnych.

„Czarne plamy” w Ministerstwie Obrony Narodowej już drugi raz w Sejmie domagają się wywyższenia. Poprzednie odpowiedzi uznano za wykrętne. Tymczasem tak być nie może, gdyż chodzi o zbrodnie ludobójstwa dokonywane w czasach stalinowskich w majestacie prawa przez sądy i Prokuraturę Wojskową. Przytoczono wiele nazwisk, w tym szefa Naczelnej Prokuratury Wojskowej tamtych lat, Stanisława Zarakowskiego, którzy okrutnie się wstawili. — Czy ludzie ci — pytano — którzy niedawno byli autorami wyroków śmierci, albo też o sobiście torturowali żołnierzy i wojskowych księży noszą dziś mundury? Czy odebrano im stopnie wojskowe i odznaczenia? Kiedy wreszcie uzna się służbę in-

Na Wiejskiej

formacji, prokuratury i sądy wojskowe tego okresu za organizacje zbrodnicze? Wiceminister MON, Jerzy Skalski, musiał prosić o przesunięcie choćby na krótki czas odpowiedzi na te pytania. Tymczasem się faktem że dziś nie zna pełnej odpowiedzi. Mogł tylko zapewnić, że winni zbrodni nie są dziś żołnierzami służby czynnej i że całe wojsko odejmuje się od tego ludobójstwa.

Postawie pytał wczoraj o wszystko, od gospodarki poprzez życie społeczne i handel zagraniczny, na lekach skończywszy. Bo też w kraju gnębnym kryzysem gdzie by nie przyłożył — ręki — dziury. Brakuje leków. I to takich które ratują życie. Na bocznym torze czekają nie dokończona budowa szpitali. Rolnicy nie mają czym wyjechać w pole. Na to wszystko potrzeba pieniędzy, a kieszonki pusta. Odpowiedzi trudno więc było uznać za zadowalające. Niektóre przemysły (okrężowy i hutniczy) dopominały się w Sejmie ustami postów o lepsze warunki rozwoju.

Odpowiedź można by ująć najogólniej w ten sposób: dopiero realizacja rządowego programu stworzy warunki jednakowe dla wszystkich. Wtedy też obronią się branże najbardziej efektywne.

Kilka razy wywoływano wczoraj do odpowiedzi Ministerstwo Finansów. Najostrzejsze były zarzuty dotyczące skandalu z obligacjami. Na apel, że gospodarka potrzebuje pieniędzy, ludzie ruszyli do banku. Tam się okazało, że nie z otwartymi rękoma ich przyjmują, ale każdą ustawić się w taśmowej kolejce. Czy władza, która chce być szanowana, powinna zaczynać od tego? Z zaufaniem a właściwie jego podważaniem (choć bierze się to jeszcze spod tzw. grubej kreczki), wiąże się także bulwersująca sprawa przedpłat na samochody. W nich ludzie zamrozili pieniądze przed wieloma laty i czekają z nadzieją. I w tym wypadku odpowiedzi rządowe nie zadowolily. Rząd się wczoraj długo pościł i tłumaczył na mówniy, ale to dopiero przed-bieg, bo wiele takich m. in. znajduje się jeszcze na jego drodze. Wciąż w naszym życiu jest jeszcze tak, że gdzie dotknąć boli.

EWA LUKASIEWICZ

między rajem a piekłem

Co to jest zmiana każdy mniej więcej wie, a jednak po głębszym zastanowieniu dojdzie do wniosku, że rozpoznanie zmian, ich kierunku, znaczenia i ewentualnie korzyści, jakie niosą nie jest wcale takie proste. Każda zmiana pozostaje w ścisłym związku z upływem czasu i ruchem, a zatem i z historią. W dziejach tak samo jak w przyrodzie — napisał Władysław Tatarkiewicz — wszystko jest stawianem się, wieczną zmianą.

Zmiana zmianie nierówna. Znany pisarz włoski Tomasi di Lampedusa włożył w usta swego bohatera te oto dyrektywne działania: — zmienić wszystko tak aby nie się nie zmieniło. Ten wariant zmian, nazwijmy je pozornymi, najczęściej był w historii stosowany. Na ogół oznaczały one dokonywanie różnych przesunięć personalnych, przekształceń instytucjonalnych i mnożenie różnych aktów ustawodawczych. Zmieniali się zatem ludzie, urzędy, nawet konstytucje, ale istota systemu rządzenia, pozostawała ta sama. Nie jest to, jakby należało przypuszczać, aluzją do minionych czterdziestu lat historii PRL. Historycy przykładowo podobnych działań pozornych mogą wyliczyć bez liku w różnych epokach. Oczywiście cała ta zabawa w pozory kiedyś kończyła się krachem, który był rewolucją obracającą w proch i w pył dawne instytucje i stworzeniem nowego reżimu — porowolucyjnego.

Trzeba jednak zauważyć, że w trakcie dokonywania zmian często występują ludzie, którzy nie umieją w porę zatrzymać się i chcą zmieniać tak długo jak się da. Np. po rewolucji bolszewickiej 1917 r. pojawili się skrajni odłam anarchistów, którzy chcieli zlikwidować całą spuściznę caratu, a więc zrównać z ziemią pałace, cerkwie, wszystkie pomniki, a bardziej zwrócić uwagę chcieli zlikwidować kościoły, bo też powstały z carskiego przyswoienia.

Do likwidacji kolei w Rosji porowolucyjnej nie doszło, ale sporo ze spuścizny dawnych czasów nie zostało się w szale niszczenia.

Zatem zmiana nie oznacza automatycznie, że będzie lepiej. Doświadczamy też tego przecież na co dzień na własnej skórze. Angliki doszli, po wstrząsach rewolucji XVII w., ściśle wtedy głowę własnemu królowi, o czym dziś niechętnie wspominają — do wypracowania systemu zmian ewolucyjnych, tzn. spokojnych, z zachowaniem dziedzictwa poprzednich pokoleń. Postęp

Dzban i wino

dokonywane w nich metodą pączkowania na starym wypróbowanym drzewie tradycji. I tak robia do dziś. Nawet nie zdobyli się na jakąś pisaną konstytucję i całkiem im w tym do-
rze.

Tradycje kontynentu są trochę inne. Zaczęła na nich historia Francji, w której ongiś uznano, że zmiana treści niczego nie złatwia i trzeba zmienić także formę. Nowe wino wymaga nowych dzbanów, a stare trzeba zniszczyć i wyrzucić. Wystraszono im jedno historyczne doświadczenie, aby wyciągnąć wnioski na całej ponad trzy stulecia. Francuzi za to przeryli aż cztery rewolucje i parę innych wstrząsów społecznych.

I gdy słyszysz teraz wołanie, że wszystko musimy zaczynać od nowa to zastanawiam się czy mój zamiar zwiariować i czy uda nam się uniknąć szalu zmian wiodących w niewiadomym kierunku.

Bo co to znaczy od nowa? Np. czy mamy zburzyć Nową Hittę, wszystkie stożki w Gdańsku, zalać zbudowane kopalnie, zasypana ziemia i międy? Albo — czy odebrać inżynierom, lekarzom wszystkie dyplomy, bo przecież zdobyli je w uczelniach, w złym czasie i ze złymi programami? A może te miliony co napłynęły ze wsi do miast zanieść z powrotem do piąga? Niedawno wicepremier Balcerowicz przepytany w TV przez dziennikarza i podsuwającego mu w pytaniu tezę o spalonej ziemi, na której musimy zacząć dopiero budowę zachnął się i zaczął tłumaczyć, że tak nie jest.

Twórcą programu wyjścia z kryzysu nie daje się zatem u-nieść emocjom. Nie dają się też zwiariować analitycy na Zachodzie, którzy dostrzegają w Polsce ogromny potencjał ludzki, surowcowy i przemysłowy. Tyle tylko, że niemiętnie wykonywany, i niczego tu od nowa nie zaczynamy.

Chodzi natomiast o to, aby zmiany szły we właściwym kierunku. A kierunek ten możemy znaleźć tylko realnie oceniając rzeczywistość współczesnej Polski.

A jak trzeba by zmianami uważać, to doświadczna nasza reformująca się telewizja. Zamiast udoskonalić stary dziennik telewizyjny rozpoczęło eksperyment i już jest krytykowany. Wyrzucono stary dzban, a nowy nie wszystkim się podoba.

EDMUND TULKO

Zawieszam dziś na kolku sprawy europejskie — nie będzie rozważań na temat skutków wydatków w NRD, gospodarczym integracji EWG, a nawet dociekań kiedy do naszej polskiej kasy zacznie wpływać pierwsze z obiecanych miliardów dolarów. Zamierzam natomiast zainteresować czytelników krajem równie eg-

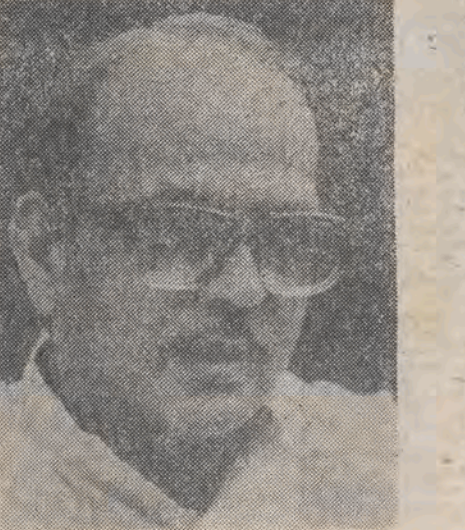

Który z tych panów zostanie premierem Indii? Gandhi (od lewej) odpięra ataki Singha, ale nikt wielkiej stawki na niego nie postawił.

zotycznym co dalekim — Indiami. Ten liczący 880 milionów mieszkańców kolo od kilku dni skupia na sobie uwagę świata z okazji wyborów parlamentarnych.

Odmienne niż gdzie Indzie, wyborcy nie idą tam do urna jednego dnia. Już w minionej srodę głosowali mieszkańcy stolicy — Delhi, w piątek parę stanów wschodnich, a reszta dopiero w najbliższą niedzielę. Oczekuje się, że wyniki będą znane we wtorek, a może nawet później.

Uprawionych do głosowania jest — bagatelą — 500 milionów Hindusów, z czego około 60 proc. faktycznie zjawia się w lokalach wyborczych. Takie są prognozy. Nie ma natomiast zdecydowanych prognoz jeśli chodzi o wynik wyborów co może trochę dziwić, gdyż w Polsce uważa się premiera Gandhi za silnego człowieka Indii. Ma on rzeczywiste mnóstwo atutów w rękach — jest jak na polityka młody (45 lat), dynamiczny i doświadczony bo rządzi krajem już pięć lat. Nie od rzeczy będzie przypomnieć, że jego dziadek (Nehru) długo pełnił tę funkcję, a matka Indira Gandhi, zamordowana przez dwóch żołnierzy własnej ochrony, także była premierem przez kilka kadencji. Można powiedzieć — dynastia. Jest

to ważne, bo umożliwiła skompletowanie sobie grona oddanych ludzi. Niektórzy nazywają to kotlerką.

Rajiy Gandhi pełni także — funkcję przywódcy Partii Kongresowej, a ta prawie nie oddawała, od 1947 r., władzy innym partiom. Kongres, jak w skrócie nazywają tę partię, dysponuje ogromnym aparatem, obejmującym cały kraj — od Himalajów po Ocean Indyjski. Zawodowi działacze są nie tylko w wielkich metropoliach, jak Kalkuta czy Bombaj, ale prawie w każdej wsi. Innymi słowy, małe są szanse pokonania aktualnego premiera. A jednak!

Skandal miał swój początek w... Szwecji. Jedną z tamtejszych stacji radiowych nadała audycję, w której stwierdzono, że koncert zbrojeniowy „Bofors”, a dokładnie jego przedstawiciele dali łapówkę „komuś z rządu indyjskiego”, a w zamian kupiono od „Boforsa” większą ilość sprzętu wojskowego, głównie armat.

Był wtedy kwiecień 1987 r. Owczesny minister obrony V. P. Singh domagał się szczegółowego dochodzenia, dawał do zrozumienia że w aferę zamieszani są ludzie z najbliższego grona premiera. Kiedy uznał, że śledztwo prowadzone jest niemrawo, podał się do dymisji, wystąpił z Partii Kongresowej i stanął na czele partii Dżanata Dalu. Po pewnym czasie udało mu się zmontować Front Narodowy — polityczne ugrupowanie, w skład którego weszło sześć partii zwalczających Kongres Gandhiego.

W tych dniach rozgrywka główna toczy się między Frontem Singha i Kongresem Gandhiego. Ten pierwszy atakuje premiera za nieumiejętność zmniejszenia nędzy i bezrobocia, za niemrawe poczynania wobec terrorystów sikhijskich i łamanie praw człowieka. Jednakże głównym tematem wystąpień Singha jest korupcja. On i jego sojusznicy rzucają coraz to inne oskarżenia, które następnie okazują się nieprawdziwe, ale nikt się tym nie przejmuje, nawet jeśli czasem trzeba dać sprostowanie.

42 lata istnieją niepodległe Indie. Tylko na dwa lata Partia Kongresowa oddała władzę opozycji. Może się zdarzyć, że tym razem po raz drugi uda się ją pokonać. V. P. Singh, w wywiadzie dla „Newsweeka” mówi o sobie jako o przyszłym premierze. Jedno jest pewne: jeszcze nigdy dotąd wyniki wyborów w Indiach nie były tak niewiadomą.

Przez wiele dziesięcioleci świat obiegaly wieści świadczące o panoszącym się w USA rasizmie i nietolerancji. Mieszkające wiele lat w Waszyngtonie i jeżdżące po kraju, raz po raz natykałem się na zjawiska uprzedzeń do czarnych obywateli, a nawet, szczególnie na południu, wrogosci. Ostatnie wybory na gubernatorów i burmistrzów wykazały że proces zmian mentalności białych Amerykanów posunął się daleko do przodu, że ocenia się tam człowieka bardziej pod kątem jego kompetencji niż koloru skóry.

W dwóch wielkich miastach — Nowym Jorku i Seattle — wygrali murzynscy kandydaci na urząd burmistrza. Zdarzało się to już wcześniej, ale tylko tam, gdzie zdecydowaną większość stanowili czarni wyborcy. Tymczasem w Nowym Jorku reprezentują oni niespełna 25 proc. elektoratu. W Seattle jeszcze mniej, bo 10 proc.

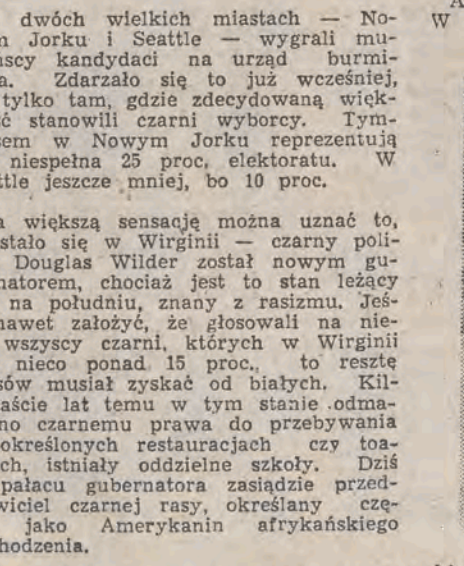
Za większą sensacją można uznać to, co stało się w Wirginii — czarny polityk Douglas Wilder został nowym gubernatorem, chociaż jest to stan leżący już na południu, znany z rasizmu. Jeśli nawet założyć, że głosowali na niego wszyscy czarni, których w Wirginii jest nieco ponad 15 proc., to resztę głosów musieli zyskać od białych. Kilkanaście lat temu w tym stanie odmiawiano czarnemu prawa do przybywania w określonych restauracjach czy toaletach, istniały oddzielne szkoły. Dziś w pałacu gubernatora zasiadają przedstawiciele czarnej rasy, określany często jako Amerykanin afrykańskiego pochodzenia.

Najbardziej znany murzyński polityk, Jesse Jackson, były kandydat na prezydenta, określił to zjawisko jako „dojrzwianie białych Amerykanów”, zapowiedź głębokich zmian w życiu społecznym USA. Jackson nie idealizuje nowej sytuacji, wie o istnieniu Ku-Klux-Klanu i innych organizacji rasistowskich. Stare uprzedzenia trudno wykorzystać. Jedno jest jednak niewątpliwie — to już inna Ameryka.

Dziennik „New York Times” pisze w komentarzu: „To jeszcze wszystko dalekie od doskonałości, ale to znaczny postęp i warto go świętować. Należy walczyć o jego trwałość”.

A tak między nami, Polakami — nie ma u nas rasizmu, ale za to różnych

uprzedzeń, przedkładania racji polityczno-ideologicznych cała tura. I dawniej i teraz decyduje często kryterium: „nasz człowiek”. Warto czasem brać przykład z Amerykanów, stawiać na pierwszym miejscu kompetencje.

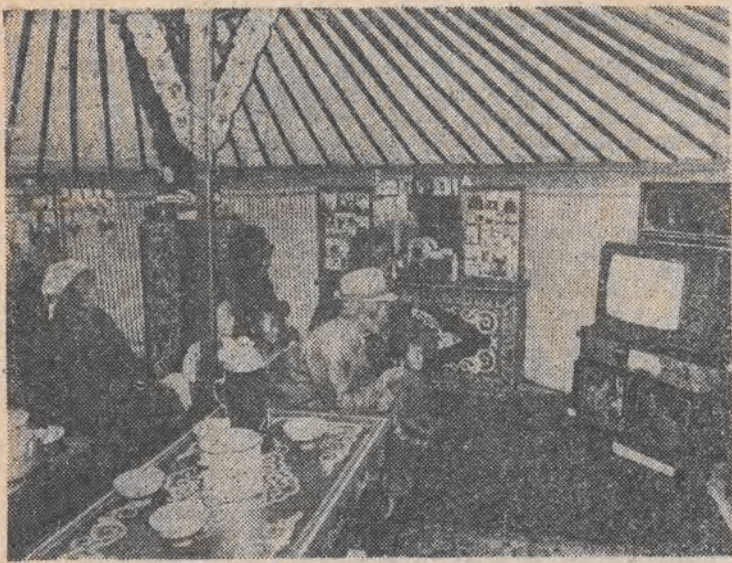

kie stawy, jak Shirley Mac Laine, Julla Roberts i Daryl Hannah. Wyjść obroną ręką z konfrontacji z takim tuzem ekranu, to rzeczywiście powód do radości. A skoro mowa o aktorach, to warto przytoczyć skargę byłego prezydenta Reagana, który w wywiadzie telewizyjnym powiedział: „Przez ostatnie lata zarabiałem „grosze”, a mój kolezdy dostawał 3 miliony za jedną reklamę „Toyota” w TV. Teraz postanowiłem z tym skończyć”. Była to odpowiedź na zarzut, że wziął w Japonii 2 miliony dolarów za występy reklamujące firmę „Sony”.

HENRYK WALENDA

DZIENNIK ŁÓDZKI nr 274 (13001) 3

Nawet we wnętrzu mongolskiej jurty telewizor zajmuje honorowe miejsce...

Jak co roku, w trzeci poniedziałek listopada o godz. 13 w paryskiej restauracji „Drouant” ogłoszono, że tegoroczną nagrodę „Goncourtów” otrzymał Jean Vautrin za powieść „Wielki krok w stronę dobrego Boga” — sage rodziny francuskiego pochodzenia w amerykańskiej Luizjanie. Spodziewano się takiego właśnie wyróżnienia Sensacja tegorocznego francuskiego sezonu literackiego przyszła z innej strony. Oto na dwa dni przed ogłoszeniem tej decyzji opublikowano tu informację o przyznaniu przez niezależne jury krytyków po raz pierwszy tzw. nagrody listopada — zupełnie nowej premii literackiej, ufundowanej przez znaną w artystycznym świecie paryską firmę grawerską „Cassegrain”, a przeznaczoną dla pisarza pominiętego w oficjalnym, od lat funkcjonującym systemie typowania i przyznawania kilku dorocznych nagród literackich, z „Goncourtami” na czele.

Tu niezbędne wyjaśnienie. Od wielu już lat toczy się we Francji dyskusja wokół tych spraw. Zupełnie otwarcie podnoszone są zarzuty, że o literackich nagrodach decydują trzy największe domy wydawnicze Paryża: „Gallimard”, „Grasset” i „Le Seuil”, a jury jest tylko parawanem dla decyzji tych trzech potężnych edytorów. Jak to się mówi, coś w tym musi być, skoro od lat wszystkie liczące się premie sygnowane są przez te właśnie wydawnictwa. „Nagroda listopada” jest więc swego rodzaju manifestacją przeciw owemu dyktatowi. Otrzymał ją Guy Dupré — pisarz, dziennikarz i historyk, za książkę „Marekry jesienne”, powieść która — jak napisał krytyk „Le Figaro” — „w stylu niezwykle pięknym rysuje wyraziste ludzkie portrety, zawiera sumę ważnych refleksji”. Czyż trzeba lepszej recenzji? I to

Japończycy kupują Rockefeller Center w PRZEDAŻ SYMBOLI

Badania opinii publicznej wykazują, że Amerykanie bardziej się obawiają Japończyków aniżeli Związku Radzieckiego. Japończycy nie mają wprawdzie ani broni jądrowej, ani rakiet, ale dysponują za to bardzo dużymi pieniędzmi, pochodzącymi między innymi z nadwyżki w handlu ze Stanami Zjednoczonymi. Inwestorzy japońscy starają się lokować swoje kapitały w Ameryce w taki sposób, aby nie wzbudzać antyjapońskich nastrojów. Dbają więc przede wszystkim o to, aby ich inwestycje dawały zatrudnienie miejscowej ludności, wiedząc dobrze, że obawa o utratę miejsca pracy bardziej niepokoi Amerykanów niż wszystkie inne zagrożenia rodzime i międzynarodowe. Przed dwoma tygodniami korporacja „Sony” stała się właścicielem wytwórni filmowej z Hollywood — Columbia Pictures. Przechwytając ostatnio w Japonii Ronald Reagan wyraził z tego powodu zadowolenie oświadczając, że nowy zarząd japoński przywróci zapewne w Hollywood dawne, dobre tradycje. Amerykańskie środowisko filmowe ma jednak na ten temat odmienne zdanie twierdząc, że Japończycy produkują znacznie więcej szmiry i tandenty filmowej, niż wytwórnie amerykańskie. Prawdziwą burzę w środowiskach masowego przekazu wywołała jednak inna transakcja, w wyniku której rodzina Rockefellerów sprzedała firmie „Mitsubishi” kompleks budynków na Manhattanie, przy Piątej Alei. Zbudowane w latach trzydziestych gmachy stały się symbolem sukcesu gospodarki amerykańskiej. U podłoża głównego budynku mieszczą się kawiarnie tłumnie odwiedzane przez turystów oraz lodowisko. Przed Rockefeller Center stawia się w Boże Narodzenie ogromną choinkę, na której też mieszkańczy Nowego Jorku robią sobie pamiątkowe fotografie. W tym roku gospodarzami wigilii Bożego Narodzenia będą już Japończycy, którzy kupili Rockefeller Center głównie ze względów prestiżowych. Z powodu tej transakcji jednakowoż zakłopotany jest zarówno Biały Dom, jak i rząd japoński. Ten ostatni obawia się, że spowoduje ona jakąś antyjapońską akcję w Kongresie, który może zażądać od Japonii dużych koncesji handlowych dla amerykańskich przedsiębiorstw. I zapewne są to obawy uzasadnione, ponieważ doroczny deficyt handlowy Ameryki wobec Japonii sięga 50 mld dolarów.

ZBIGNIEW BOŻYCKO

Mur który dzielił dwa światy

MUR BERLIŃSKI przechodzi do nieślawnej historii. Przez prawie trzy dziesięciolecia był kłosem niezgody między Wschodem a Zachodem, tamował przepływ idei i informacji, kładł się cieniem na wszelkich próbach porozumienia, zbliżenia i współpracy. Był superszlabanem — choć potrzebny mostów.

„Krótka historia muru” opisał w numerze 222 „Kurier Polski” piórem Piotra Skalskiego. Oto obszerne fragmenty tej publikacji. Wznoszenie muru rozpoczęto nad ranem 13 sierpnia 1961 roku. Specjalnie dobrani, „zaufani” pracownicy, pilnowani jeszcze na wszelki wypadek przez patrol wojskowy, przystąpili do pracy na liczącej 165,7 kilometra długości granicy oddzielającej amerykański, brytyjski i francuski sektor okupacyjny Berlina od sektora ZSRR oraz otaczających Berlin terytoriów NRD. Roboty nadzorował i koordynował Erich Honecker, a polecenie budowy wydał Walter Ulbricht — ówczesny sekretarz generalny partii komunistycznej. Istnieją przekazy mówiące, że próbował zaangażować do budowy muru także przedstawicieli innych krajów socjalistycznych, w tym Polski. Oficjalnie bowiem wznoszenie „antyszaryzowskiego wału obronnego” — jak nazywano mur w NRD — przedstawiano jako przedsięwzięcie ważne dla całego obozu socjalistycznego.

Choć w rzeczywistości była to sprawa życia lub śmierci dla NRD. Przez wszystkie lata powojenne kraj ten cierpiał na stały odpływ ludzi, którzy uciekali do RFN. Było ich grubo ponad dwa miliony. Dlatego Ulbricht przedstawił Chruszczowowi plan „zatkania” tej ostatniej drogi. Przedstawił dwa warianty. Pierwszy przewidywał przejęcie przez energowoski lotnisko wszystkich połączeń lotniczych między Berlinem a RFN — co automatycznie uniemożliwiłoby zbliżenie wyjazdów się do Niemiec zachodnich. Drugim wariantem była budowa muru — albo oddzielającego trzy strefy mocarstw zachodnich albo otaczającego cały Berlin.

Przejęcie wariantu uzależniano od przewidywanej reakcji USA na budowę muru. Prezydent Kennedy stormował wcześniej trzy zasady, od których nie zamierzał odstąpić: obecność mocarstw zachodnich w Berlinie Zachodnim, wolny dostęp do tej części miasta oraz zapewnienie jej w pełni i zdolności do przetrwania. Nie było natomiast wariantu wolnej komunikacji między wszystkimi sektorami miasta. To zdecydowało o wyborze wariantu przez Chruszczowa. Wymóg wolnego dostępu wykluczał pomysły o lotniskach, brak wymogu wolnej komunikacji, międzysektorowej pozwalał na odgrózdzenie trzech sektorów a nie całego miasta. Tak powstał mur. Gdy doradcy powiedzieli Kennedy'emu, że sposób w jaki powstał, nie narusza amerykańskich interesów — prezydent postanowił nie interweniować. Mur zbudowano szybko. Potem latami udoskonalono jego konstrukcję. Przegrodzono 193 ulice, zamknięto 74 czynniki przejścia między

działektorami. W końcu Berlin Zachodni otoczono systemem, który jednak nie tyle chronił miasto przed „faszystami” z Zachodu, co przed ucieczką własnych obywateli. Taki uciekinier musiał teraz forsować kilkanaście rodzajów przeszkód. Najpierw metalowy płot (długości 125 km) z urządzeniami alarmującymi najbliższe więzy wartownicze (w sumie 295). Potem natykał się na metalowe „potykaczki”, których poruszenie wywoływało strzały automatycznych karabinów. Następnie trzeba było przemknąć się między wieżami wartowniczymi i bunkrami (43), połączonymi metalowym drutem, wzdłuż którego biegały psy na smyczach. Potem pozostało jeszcze przebiec oświetlona lampami przesłone z drogą dla samochodów służby granicznej (długość — 124 kilometry), ścięgę dla strażników, ominąć szereg rowów przeciwsamochodowych (105 kilometrów długości), bądź przeciwozwojowych (4,5 km), przejść przez strefę piasku, na którym pozostawały ślady, aż wreszcie dobiec do właściwego muru betonowego (długość 111,5 km), bądź drugiego płotu metalowego (56,6 km). Pewien energowoski urzędnik wyraził się kiedyś, że „mur nie zdobyłby wprawdzie nagrody za architektoniczną doskonałość”, ale należał mu się nagroda za skuteczność. Już w 1965 roku w podberlińskich lasach zbudowano jego imitację i nakazano czołowym sportsmenom ludowej armii próby forsowania. Nikomu się to nie udało; najlepszy docierał po sam betonowy mur, którego jednak nie potrafili już sforsować ze względu na wysokość oraz specjalną, okrągłą konstrukcję koprową, uniemożliwiającą zaczepienie liny czy haka. Z kolei z drabiną sforsowanie wcześniejszych przeszkód nie wchodziło w rachubę.

Mimo tej doskonałości, wielu ludziom udało się uciec na drugą stronę. Wybrali najróżniejsze warianty. Znana była (w 1964 roku) historia tunelu o przekroju 70 centymetrów, którym uciekło 57 osób. Były też akrobatyczne wyczyny przejęcia bądź zjechania po linach, rozpiętych wcześniej między wysokimi a stojącymi niedaleko od siebie budynkami po obu stronach. Zdarzało się, że uciekano w przebraniu radzieckich oficerów — tych na granicy nie kontrolowano.

Wiele osób przypłaciło próby ucieczek więzieniem, kalectwem lub śmiercią. Już 17 sierpnia 1961 roku padła przy prowizorycznym murze pierwsza ofiara — młody chłopak został postrzelony i leżał przez 50 minut bez pomocy, aż się wykrwawił. Energowskim żołnierzom nie spieszyło się do niego, a obserwujący z drugiej strony ludzie bali się. Od tamtej pory na Zachodzie tylko do 1965 roku dołączono się 74 zabitych przy próbie ucieczki. Iu było naprawdę — wiedzą tylko władze NRD. Z drugiej strony muru słyszano często tylko strzały. Po 28 latach można powiedzieć, że zarówno w sferze ekonomicznej, jak i politycznej mur nie spełnił oczekiwanych nadziei. RFN nie udało się gospodarce dogonić, społeczeństwo NRD domaga się dziś stworzenia systemu politycznego na wzór demokracji zachodnich. Otwarcie granic cofa w praktyce sytuację do 13 sierpnia 1961 roku.

Na marginesie „Goncourtów” Godard i Delon Marszałek dobrze schowany „Europejska” szkoła

w renomowanym dodatku literackim „Le Figaro”. Tyle że Dupré opublikował swą książkę w mniej znanym wydawnictwie Oliviera Orbana...

Europejskiej kulturze. Są powody by z niecierpliwością czekać na najnowszy film Godarda z Delonem w roli głównej.

Godardem można zabić — powiedział Alain Delon i dodał: „On jest inteligentny, ja nie sądzę bym był głupcem, więc musi się nam udać...” Oto opinia jednego z najpopularniejszych dziś na świecie aktorów filmowych po kilkunastu zaledwie dniach współpracy z inną sławą światowego kina Francuzem Jean-Luc Godardem. W światku filmowym z zacięciem wzięciem czekano na wieści z Genewy, gdzie Godard kręcił swój nowy film, w którym do głównych ról zaprosił właśnie Delona i włoską aktorkę Domizianę Giordano. Dlaczego czekano na relację z planu — ano, dobrze tu wiadomo, że charakterystyka obajstyni ludzie X Muzy mają — jak to się mówi — trudne, może nawet bardzo trudne... A tu zaskoczenie: pełna zgoda i znakomita współpraca na planie. Francuski reżyser nazwał swój film „Nowa fala” i jest to jakby przypomnienie wydarzeń sprzed lat trzydziestu — to on właśnie, Jean-Luc Godard, był przecież czołowym twórcą, głównym wówczas w świecie, tzw. nowej fali we francuskim kinie. Starsi czytelnicy pamiętają, być może „Do utraty tęczy”, czy nieco późniejsza „Pogarda” — obrazy tego wybitnego artysty. Dziś to klasyka światowego kina. Ten rok można tu, we Francji, nazwać rokiem Godarda. Bardzo dobrze przyjęto jego serial o historii kinematografii. Francuskie radio nadeje cykl poświęconych mu audycji, ukazały się trzy książki w różny sposób przedstawiające dzieło tego reżysera, jego wpływ na sztukę filmową, jego miejsce w

„Marszałek dobrze schowany” — pod takim tytułem paryski „Le Monde” zamieścił relację z wyspy d'Yeu — gdzie znajduje się muzeum poświęcone Filipowi Petainowi, przywódcy tzw. państwa Vichy w latach drugiej wojny światowej, po wyzwoleniu Francji, skazanego na śmierć za kolaborację z Hitlerem. Na wyspie tej Petain odbywał karę dożywotniego więzienia, na jaką w drodze łaski general de Gaulle zamienił mu wyrok francuskiego sądu. Muzeum oficjalnie nie nosi oczywiście imienia marszałka — zbyt mocno skompromitował się będąc wykonawcą rozkazów hitlerowskich zwyciężców Francji i współpracując z nim do końca III Rzeszy. I choć nie brak tu jeszcze w szeregach ukrajnej prawicy entuzjastów twórcy państwa Vichy, większość Francuzów zapewne nie zaakceptowałaby dziś oficjalnego uznania tej postaci. Placówkę nazywa się więc muzeum historycznym wyspy d'Yeu, ale główne ekspozyty, to łóżko, na którym w 1951 roku zmarł Petain, przedmioty osobistego użytku: butelka marszałkowska, kapeluszyk, laska, rękawiczki, no i oczywiście zdjęcia i pamiątki z lat ożywionej działalności człowieka, który — najpierw głośno chwalał walczącego wodza spod Verdun — potem stał się symbolem kolaboracji. Właścicielem muzeum, które notabene zwiędza wiele młodzieży jest właściciel hotelu, w którym mieszkała żona odbywającego karę marszałka. Jednym z eksponatów muzealnych jest menażka, w której pani marszałkowa, korzystając ze specjalnego zezwolenia, nosiła codziennie do więzienia swe-

mu sędziemu mężowi przygotowane przez siebie posiłki...

Wzrasta, także w naszym kraju, zainteresowanie EWG — wspólnym rynkiem dwunastu państw zachodniej Europy. Może też więc zainteresować informacja, że w szesnastej, eleganckiej i bogatej dzielnicy Paryża powstała pierwsza we Francji szkoła europejska, to znaczy placówka z programem specjalnie przygotowywanym uczniom do życia w przyszłej zachodniej zjednoczonej Europie bez granic. Jej symbolem jest dwadzieścia standardów państw EWG, którymi ozdobiono fronton budynku. Szkoła jest prywatna, liska i nie korzysta z subwencji państwowych. Według deklaracji dyrektorki i właścicielki zarzem, psychologa z wykształcenia — pani Claude Duval, program nauczania zakłada — to czyta! — „równoważące kształcenie umysłu, ciała i wrażliwości” oraz jest tak skonstruowany, że uczniowie szkoły poznawają geografii, historię, literaturę i sztukę w wymiarze prawdziwie europejskim. To rzeczywiście nowość; tutejsze programy szkolne nie są — delikatnie mówiąc — zbyt otwarte na wszystko co nie francuskie. Nauka odbywać się będzie w wielu językach. Dla przykładu: już na poziomie podstawowym, obok francuskiego, do prowadzenia zajęć używane będą niemiecki i angielski. W starszych klasach przewidziano nawet specjalizacje takie jak handel zagraniczny, sztuka zarządzania, organizacja akcji reklamowych i komunikacja społeczna. Jedyny problem, to koszty uczęszczania do tej szkoły: ok. 5 tysięcy dolarów na rok od ucznia. No, ale — jak pisze „Le Parisien” — Europa nie ma ceny, a dodajmy — chyba nie przypadkiem pani Duval zorganizowała swą szkołę w najbogatszej dzielnicy francuskiej stolicy.

229.000 DOLARÓW NA GODZINĘ najbogatszy człowiek świata

Amerykański magazyn „Forbes” oraz najnowsze wydanie „Księgi Rekordów Guinnessa” podają, że najbogatszym człowiekiem świata jest sultan Brunei, którego majątek szacuje się na 25 miliardów dolarów. Hiszpański dziennik „Diario 16” odsłonił niedawno nieco tajemnice pałacu sultana. Brunei nie znajduje się, jak się powszechnie sądzi, na Bliskim Wschodzie. Jest to niewielki (5,8 tys. km. kw., ok. 230 tys. mieszkańców) państwo na północno-zachodnim wybrzeżu wyspy Borneo, od 1888 roku pod protektorem brytyjskim. Na czele kraju stoi sultan Muda Hassanah Bolklah Mu'izzaddin Waddaulah, który w styczniu 1984 r. mianował siebie premierem, ministrem finansów, obrony i spraw wewnętrznych. Władca Brunei ma 43 lata. Gdy kazał zbudować sobie pałac, musiał to być oczywiście największy pałac na świecie. I był. W sali koronacyjnej wiś 12 potężnych żyrandoli, z których każdy waży ponad tonę. W całym pałacu są 564 żyrandole, a w różnych punktach świątyni znajduje się 51.490 żarówek. Gdyby każda z nich świeciła rok, słuzący zmieniający 200 żarówek dziennie miałby zajęcie na całe życie...

Królewska sala bankietowa może pomieścić 4.000 gości. Do wykonczenia pałacu, w którym jest 1.783 sypialni, 257 łazienek, 44 klatki schodowe i 18 wind, użyto 5,7 hektara 38 różnych rodzajów marmuru. Skąd pochodzi bogactwo sultana? Z olbrzymich złóż ropy naftowej i gazu, eksploatowanych przez koncern „Shell” — stanowią one 95 proc. całego eksportu, z czego zysk wynosi ok. 2 mld dolarów rocznie, czyli 229.000 dolarów na godzinę. Bogactwo to przypada w większej części sultanowi i jego rodzinie, choć należy dodać, że

spora jego część przeznaczana jest na bezpłatne szkolnictwo i opiekę medyczną oraz na subwencje mieszkanio. Podobno sultan jest człowiekiem skromnym, a na międzynarodowych spotkaniach wygląda bardziej jak uczeń, niż najbogatszy człowiek świata. Nie przeszkadzało mu to jednak być w latach siedemdziesiątych częstym bywalcem londyńskich i paryskich nocnych klubów i kasyn gry. Teraz podobno trochę się usatkwował i postępuje jak przystało prawdziwemu wyznawcy religii muzułmańskiej. Gdy miał 19 lat, posłubił swą kuzynkę, przeliczną 16-letnią księżniczkę Saleha, ale gdy z biegiem lat stała się ona poważną i pulchną matroną, władca Brunei musiał (?) poszukać sobie kogoś innego. Znalazł Mariam Bell, zeuropeizowaną stewardesę linii lotniczych Brunei, w której krwi jest domieszka krwi japońskiej i brytyjskiej. Nikogo zapewne nie zdziwiłoby, gdyby sultan utrzymywał z nią sekretne stosunki, tymczasem zaskoczył on wszystkich biorąc ją za żonę. Ma więc teraz dwie oficjalne rodziny. Sultan Brunei lubi grać w polo, pilotować helikopter i samolot, filmować ćwiczenia wojskowe (wyposażył armię swego kraju w nowoczesne rakiety „Exocet”, z których każda kosztuje 17 mln dolarów). Należy do niego m. in. hotel „Dorchester” w Londynie, luksusowy „Beverly Hills Hotel” w Los Angeles i „Hyatt Hotel” w Singapurze. Jest właścicielem prywatnej floty powietrznej (w jej skład wchodzi m. in. wykonany na specjalne zamówienie samolot „Airbus”) oraz kilku nieruchomości w Londynie. Należy do nich słynny sklep „Harrod's” w którym sultan Brunei zwykle dokonuje zakupów świątecznych upominków dla swego personelu.

flum. i opr.: (bar)

Ta sztuka zaczęła się od permanentnych aktów barbarzyństwa i wandalizmu. Wszedła do galerii, następnie znalazła się w zbiorach kolekcjonerów i w domach zwykłych zjadaczy chleba, których stać było na zapłacenie 5-10 tysięcy dolarów za jeden obraz. Napisało już wiele artykułów i książek na temat tej sztuki, wydano wiele jej albumów...

Choć do graffiti, sztuki nowojorskiego metra, sztuki czarnych i latynosów — w każdym razie w jej pierwszych fazach rozwoju — wszyscy oni są dziećmi ulicy, a ich akademiami były stacje i tunele undergroundu. Burmistrz wszystkich miast, gdzie tylko pojawiło się graffiti — od Nowego Jorku do Paryża — wypowiadali mu wojnę okrutną, ale one, jak uparty chwast, odradzają się i kwitną... Dla ludzi „normalnych”, tych z powierchni ziemi, są symbolem gwałtu i przemocy, arogancji i anarchii. Rozprzestrzenianie się graffiti przywróciło do do szczytów przestępczości i narkomanii i łączy się jedno z drugim. Ci „normalni” są w bieżącej, tak twierdzą zwolennicy i znawcy tej sztuki. Dla Normana Mailera, który napisał książkę „Właz graffiti”, to wypowiedź ludzi z tropików zmuszonych do życia w nowoczesnym, szarym i monotonyjnym otoczeniu, to determinacja w potwierdzeniu własnej sensowności i sensu życia w obliczu świata technologicznego. Dla rzeźbiarza Oldenburga ozdobionym graffiti pociąg, wjeżdżający na szarą i ponurą stację, robi wrażenie wielkiego festynu latynoamerykańskiego...

równi z innymi gatunkami. Auto-równi nazywa się graffiti artists, albo — jak sami wolą — graffiti writers, albo jeszcze graffiti b-mbers. Z tym, że „bombling” w ich gwarze znaczy „malować sprajem” (malowanie w bombie). Cierpią kłedy widzą pomalowane przez burmistrzów na białą pociąg. „Pomalowawszy wszystkie pociągi na białe, zamalowałam całą historię graffiti, od ich początku. A każdy wagon miał swoją historię, na którą składały się całe pokłady graffiti — mwyanych, ścieranych, wyblakłych. To były jak gdyby widma. I to było fajne, człowiek miał uczucie, że kontynuuje coś, co inni przed nim zaczęli. Teraz, przy tych białych pociągach, trzeba wszystko zacząć od zera”. (Zambo II). Ci ludzie, ci artyści, oddają się kręśleniom graffiti. Wszystkie wolne chwile spędzają w pociągach. Wykorzystują opuszczone tunele gdzie od dawna nie stanęła ludzka stopa: uwiecznienie swego imienia w dziwnym miejscu to dodatkowa ekscytacja. Wychodzą w noc i wracają przed wschodem słońca. — Prawdziwi graffitiści są to wampiry — powiada jeden z weteranów. Przyzwyczaili się rysować a nawet malować po ciemku. „Znam wiele farby na pamięć. Nie znam nie również ekskylującego jak malowanie o 5 w nocy, przy blasku księżyca”, inny „tuzielarz” wyznaje: „Trzeba mieć wszystko zaplanowane, jak przy dobrym skoku”. Jak wszystko dzisiaj w sztuce — i graffiti są obecnie na sprzedaż...

ANDRZEJ GRUN

Wielki świat

NAJWIĘKSZĄ KONWENCJONALNĄ BOMBĘ, użytą podczas działań wojennych, nazwano „Grand Slam” („Potężny trzask”). Miała ona 7,74 m długości, ważyła 9975 kg i została zrzucona przez angielskie lotnictwo 14 marca 1945 r. na wiadukt kolejowy w Bielefeld. W 1949 r. amerykańskie lotnictwo przeprowadziło testy z bombą ważącą 19.050 kg.

PIERWSZA BOMBA ATOMOWA, zrzucona na Hiroszimę 6 sierpnia 1945 r. o godz. 8.16, miała moc 12,5 kiloton TNT. Bomba, nazwana „Little Boy”, miała 3,04 m długości, ważyła 4.980 kg i wybuchła na wysokości 560 m nad centrum miasta.

NAJPOTĘŻNIEJSZEJ DETONACJI TERMOJADROWEJ dokonali Rosjanie 30 października 1961 roku, eksplodując bombę o mocy 57 megaton (niektórzy zachodni eksperci uważają, że miała ona nawet 62 kilotony). Fala wstrząsów wywołanych wybuchem trzykrotnie okrzyła kulę ziemską (pierwsze okrzyżenie trwało 23 godzin i 27 minut), 16 stycznia 1963 r. N. S. Chruszczow oznajmił, że ZSRR dysponuje bombą o mocy 100 megaton, znajdującą się w Berlinie. Jej wybuch spowodowałby powstanie krateru o głębokości 109 m i średnicy 2,9 kilometra.

NAJCIEŻSZYM CZOLGIEM ŚWIATA był niemiecki „Maus II”, ważący 192 tony. Do końca

II wojny światowej nie wyszedł on ze stadium prac eksperymentalnych. Najcięższym używanym czołgiem był francuski „2 C bis”, ważący 75,2 tony i obsługiwany przez 13 osób. **NAJSZYBSZYM CZOLGIEM** jest brytyjski „Scorpion AFV”, który może osiągnąć 80,5 km na godzinę.

DWA NAJWIĘKSZE DZIAŁA ŚWIATA użyte zostały przez Niemców podczas oblężenia Sewastopola w lipcu 1942 r. Lufa długości 28,87 m miała kaliber 800 mm. Działo, ochrzczone „Dora” i „Gustaw” strzelały 3-tonowymi pociskami na odległość 46,67 km. Słynne działo „Kaiser Wilhelm” (kaliber 122 mm), które ostrzeliwało Paryż w marcu 1918 roku, miało zasięg 122 km.

NAJDEUŻSZA ROZPRAWA w historii sądownictwa odbyła się w Belleville (stan Illinois, USA). Trwała ona 657 dni (od 6 lutego 1984 r. do 26 sierpnia 1987 r.), wyrok ogłoszono po dalszych dwóch miesiącach — 22 października.

NAJWIĘKSZĄ PUBLICZNOŚĆ miał proces majora Jesusa Sosa Blanco (51 lat), oskarżonego o popełnienie 108 morderstw. Trwającej 12,5 godzin rozprawie przysłuchiwało się w pewnym momencie 17 tys. osób, zgromadzonych w hawańskim Pałacu Sportowym. Egzekucja skazanego odbyła się w trzy tygodnie po procesie — 18 lutego 1959 roku.

Opr.: (bar)

PROSTO Z KINA

„Galimatias”

Już się stało. Roman Zaluski nakręcił drugą część „Kogla-mogła” i sugerując, że czeka widzów wiele komplikacji, do tego wesołych, wszak o komedii chodzi, nazwał ją „GALIMATIAS”. Ale najbardziej niepokojące jest, że kończąc to swoje społeczno-obywatelskie słuchowisko (bohaterowie mówią, mówią, mówią...) reżyser tak ustawił sytuację, żeby dać sobie szansę na ewentualny ciąg dalszy opowiadania o panience (w tym odcinku już pani), która chce uciec ze wsi do miasta, aby studiować „Koglomogła” Kasia walczy teraz z przedsiębiorczym mężem, ojcem-pieniaczem, glawnym docentem i jego nawiedzona matką.

Filmowa opowieść zderzająca różne mentalności, modele życia na wsi i w mieście, tak często przedstawiana przez kinematografię czechosłowacką, ma zwykle dużo ciepła i swój specyficzny humor. Zaluskiemu nie udało się ani dowieść ani zachowanie dramaturgii. Brnie ze stereotypu w kolejny banal.

Udzielając wywiadu przed premierą „Kogla-mogła” („Ekran” 47/87) zapewniał, że „Film będzie (podobnie, jak „Och, Karol”) także ulubioną przez widzów komedią”. Istotnie widzowie wypatrzyli w repertuarze kinowym pozycji rozrywkowych oglądali tamten film, ale „Galimatias” to już zupełnie obniżenie lotów. Amatorszczyzna w sposobie prowadzenia narracji, dialogi, miast filmowych sytuacji, to wszystko drażni, choć miało bawić.

Oczywiście sporo mogli uratować aktorzy. Tymczasem laikowata główna bohaterka recytująca swoje kwestie niczym pierwsza gwiazda szkolnego teatru (Grażyna Błęcka-Kolska) po prostu jest na ekranie. Na szczęście Dariusz Siatkowski grający jej męża, to jedyny, który istotnie zagrał w tym filmie. Miał być prawdziwie serio, stworzył postać poważnego chłopaka wiążącego swoją przyszłość z życiem na wsi i taką też stworzył. Czasem udaje się wywołać uśmiech Jerzemu Turkowi (ojciec Kasi). Robi co może, aby rozbawić widownię Małgorzata Lorentowicz grająca paniusie zakochaną w swoim pupilku. Ale nade wszystko reżyser postawił na prezentację kolejnych aktorskich min i rozmaitych grymasów, a nie akcje i pomysły. Aż strach myśleć, że ojdzie „za ciosem” i zabrznie dalej w ten swój galimatias.

RENATA SAS

MIEŚNIE Z ŻELAZA

Tom Owen z Alabamy objeżdża Stany Zjednoczone demonstrując swą nieprawdopodobną wręcz siłę. Kładzie się na deskach sceny, na którą wjeżdża ciężarówka z 20 dziećmi. W pewnym momencie napina mięśnie i daje znak kierowcy. Samochód jednym kołem najjeżdża mu na brzuch. Owen wytrzymał je pod ciężarem pół minuty. Amerykanie nazywają go czołwiekiem o żelaznych mięśniach. Oprócz nich Owen ma jednak jeszcze miękkie serce, doehód z przedstawienia przeznacza bowiem na pomoc dla sierot z Alabamy.

niemal narodowe nakrycie głowy Francuzów. W rekordowym rzucie uzyskał 26 metrów.

NAJWYTRZYMAŁSZY KASK

W amsterdamskim Instytucie nauk stosowanych przeprowadzono badania wytrzymałości kasków wykonanych z najprężniejszych materiałów. Należące do głowy manekina były poddawane uderzeniom cegła, łomem, młotkiem, kawałkiem betonu, tłuczono nimi o ściany

i pnie drzew. Najbardziej wytrzymały okazał się kask wykonany... ze skarpury orzecha kokosowego.

DIETA DŁUGOWIECZNYCH

W ciągu ostatnich 40 lat średnia długość życia Japończyka wydłużyła się o 25 lat, a Japonki o 27. Lekarze od dawna zastanawiają się nad przyczynami tego fenomenu, wszak Japończycy należą do najbardziej zapracowanych i zestresowanych ludzi. Ostatnio w centrum naukowym w Tsukuba odbyło się sympozjum poświęcone analizie przyczyn japońskiej długowieczności. Przeważały opinie, że jest to kwestia odżywiania, dopiero od kilkadziesiąt lat do menu wspięły się rzeczy weszły na menu, mleko, drób i jajka. Mniej więcej od tego czasu zaczęła też wzrastać średnia długość życia.

MIOTACZ BERETÓW

Reprezentant Francji Jacques Portallet został mistrzem świata w... rzucie beretem. Jego zwycięstwo nie było specjalnym zaskoczeniem, beret to wszak

40 LAT TEMU

Podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ wystąpił ambasador ZSRR — Wyszyński, który w obszernym przemówieniu przedstawił stanowisko swego kraju, proponując wprowadzenie zakazu produkcji broni atomowej i ustanowienie ścisłej kontroli międzynarodowej zapasów surowca, materiałów i półfabrykatów.

„Akcja terroru w himmlerowskim stylu” — pisała prasa o fałi aresztowań obywateli polskich w Paryżu, wśród nich pracowników ambasady i konsulat RP. Polskie MSZ złożyło ostry protest przeciwko bezprawnemu szykanowaniu obywateli polskich, mającemu wyraźny charakter rewanzu za

W ŁÓDZKIEJ PRASIE pisano

zdemaskowanie francuskiej siatki szpiegowskiej w Polsce.

Zalęgi zakładów pracy całego kraju podejmują zobowiązania dla uczczenia zbliżającej się 70 rocznicy urodzin „wózka i nauczyła światowego proletariatu”, generalissimusa Józefa Stalina.

Po raz kolejny w tym roku port szczyński pobit swój rekord przeładunkowy — w ciągu jednej doby przeładowano 21 tys. ton towarów.

25 LAT TEMU

W Warszawie obradował IV Kongres Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego. Prezesem Naczelnego Komitetu wybrano ponownie Czesława Wycecha.

Agencja AFP doniosła z Konga, że desant spadochroniarzy belgijskich oraz wojska Czombego zajęły przedmieścia i lotnisko w Stanleyville. Trwa ewakuacja obywateli państw zachodnich. Powstancy nie rezygnują z walki o miasto.

Laureatami I Łódzkiej Jesieni Poetyckiej Młodych, której jednym z organizatorów był „DL”, zostali M. M. Szargan i K. Wisniewska (ex aequo i nagroda) oraz J. Jarmołowski (nagroda publiczności).

opr.: (bar)

MAGAZYN AUTO MOTO

To już po raz 50...

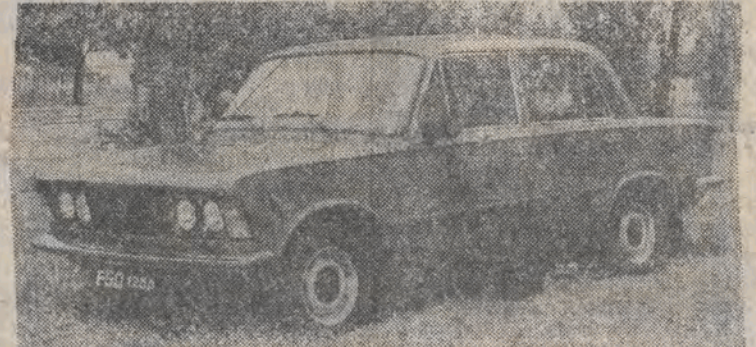
„spotykamy się w „Magazynie Auto-Moto”. Choć początkowo wydawało się, że wszystko co dzieje się w polskiej motoryzacji można skwitować jednym dwukartkowym tekstem, to jednak, przez ten prawie rok, życie dostarczyło faktów na nieco więcej.

Informacje, bo one dominują w każdym wydaniu magazynu, są adresowane do czytelnika, mającego średnią motoryzacyjną wiedzę. Staram się pisać dla ludzi, którzy samochody i motocykle lubią, niezależnie od tego, ile na ich temat wiedzą. Stąd tak często teksty przeznaczone dla młodszych czytelników.

W czasie, gdy na łamach „DL” ukazywał się niniejszy magazyn, do redakcji przyszło sporo listów. Czasem dotyczyły prezentowanych porad, czasem były to listy z prośbą o interwencję. Ale rekord powodzenia ma, jak do tej pory, sprawa odzyskania 10-procentowej dopłaty do ceny samochodu a przeznaczanej na fundusz rozwoju motoryzacji.

Moje zdziwienie wywołało bardzo nagle zainteresowanie próbą zorganizowania klubów użytkowników samochodów jednej marki. Nie wiem, czy ludzie mający np. fiaty 126 p nie mają ochoty spotkać się chociaż raz na miesiąc we własnym gronie?

Na razie nie przewiduję zmiany koncepcji cotygodniowych spotkań z motoryzacją, tym co się z nią wiąże. Jak na szanujący się magazyn przysłało, będzie to co tydzień porcja wieści z różnych motoryzacyjnych podwórek. Czas dla użytkowników pojazdów mechanicznych zapowiadają się bardzo trudne. Może razem w naszej magazynowej paczce będzie jakoś różniej.

Tego samochodu nikomu nie trzeba przedstawiać. To FSO 126p, na którego licencję zakupiono w 1966 r. Pierwsze egzemplarze zeszły z taśm 6 października 1967 r. Do dziś model ów przeszedł szereg modernizacji ale podstawowa idea pozostaje od 22 lat taka sama.

Początkowo miał to być samochód na 10, najwyżej 15 lat. Obecnie wiadomo, że będzie pro-

dukowany jeszcze przynajmniej dwa lata. Czy jego następcy, o którym tyle się ostatnio mówi, też będzie dane dożyć tak długich lat?

Jeździmy w czasie mrozu cz. II

W poprzednim odcinku mówiliśmy o konieczności solidnego rozgrzewania silnika. Cały „wykład” dotyczył samochodu, który ma sprawną instalację elektryczną. Aby zatem nie mieć poważniejszych kłopotów z rozruchem silnika zimą niezbędne są pewne prace przygotowawcze.

Po pierwsze — akumulator. Nawet dobrze konserwowany wymaga co kilka dni doładowania. Np. raz w tygodniu małym prądem (przy napięciu nie przekraczającym 14 V). W ogóle przy większym mrozie (poniżej 10 st. C) najlepiej na noc akumulator zabrać do domu.

Jeszcze wspomniane części lub drobne elementy były dostępne w każdym motoryzacyjnym sklepie...

MOTODROBIAZGI

W WARSZAWIE odbyła się prezentacja wyrobów znanej na całym świecie firmy lakierniczej PPG. Przy okazji poinformowano o polsko-amerykańskich rozmowach dotyczących ewentualnych zakupów lakierów tego koncernu dla polskich fabryk samochodów.

W UBIEGŁYM ROKU produkcja samochodów osobowych w pierwszym półroczu br. wzrosła o 12,2 proc.

W MARCU 1989 R. w Madrycie pobito dotychczasowy rekord: zarejestrowano aż 27.081 nowych samochodów.

O radzieckich kolekcjonerach starych samochodów wiemy w Polsce bardzo niewiele. Tymczasem np. na Litwie działa kilka bardzo aktywnych klubów skupiających posiadaczy kilkudziesięcioletnich maszyn. Od czasu do czasu gościę ze wschodu przyjeżdżają do nas na złoty, bądź rajdy, w których startują stare samochody i motocykle.

BARDZO OSTRE sankcje spotkają kierowców w Paryżu w wypadku łamania obowiązujących tam przepisów ruchu drogowego. Np. postój w niedozwolonym miejscu może się skończyć... odebraniem prawa jazdy.

KAZDEGO DNIA zakłady „Auto-Moskwić” opuszcza 350 pojazdów. Tyle dziennie przybywa na radzieckich drogach moskwi-czów 2141.

W MARCU 1989 R. w Madrycie pobito dotychczasowy rekord: zarejestrowano aż 27.081 nowych samochodów.

Dla niektórych mieszkańców Wileńszczyzny wiek pojazdu nie ma znaczenia. Ważne jest aby jeździł i służył właścicielowi oraz jego rodzinie. Stąd np. w Wilnie można jeszcze spotkać takiego jak na zdjęciu moskwicza. Na wielu tamtejszych podwórkach stoją np. zupełnie zapomniane wspaniałe motocykle, czekając na swoje go odkrywe.

Dacie do poprawki

Tysiące rumuńskich dacji wyprodukowanych w latach 1980-84 ma wadliwie działające zaczepy pasów bezpieczeństwa. Dotyczy to również egzemplarzy, które trafiły do rąk polskich użytkowników.

Do tego wypadku doszło 7 listopada br. na wiadukcie w Chabówce. Jadący „zakopianką” jelec z przyczepą, załadowany żywirem, zjechał na lewą stronę drogi i łamiąc barierę spadł z ok. 25-metrowej wysokości. Kierowca przeżył tę katastrofę ale z ciężkimi obrażeniami ciała został odwieziony do szpitala.

Z pierwszych ustaleń wynika, że przyczyną nie kontrolowanego zjazdu był poślizg. Śliska nawierzchnia była przyczyną zarzucenia przyczepy i zmiany toru jazdy. Kierowca nie dostosował jazdy do

warunków, jakie wtedy były na drodze. Wystarczyło jechać wolniej z wyprzedzeniem tego po jakiej nawierzchni się jedzie.

Nim zapanuje prawdziwa zima takich niespodzianek w postaci oblodzenia asfaltu, szczególnie rano, będziemy mieli sporo. Niestety nie wszystkie wypadki skończą się tak jak ten, którego skutki prezentuje powyższe zdjęcie. Mimo wszystko znać trzeba, że kierowca tego Jelca miał dużo szczęścia.

Na giełdach na razie spokój...

Nie jest to, jak się wydaje, oż przed burzą. Ze wszystkich stron kraju, tam gdzie odbywają się giełdy (Warszawa, Poznań, Gliwice, Wrocław, Kraków) nadchodzi wieści o znokimieżeniu transakcji. Sprzedawcy jeżdżą po kilka razy na autohazar a mimo to nie znajdują nabywców na swoje pojazdy.

Myśle że jeśli nie nastąpi jakiegoś gwałtownego zamieszanie w gospodarce (albo polityce) to nieprędko możemy się spodziewać o-

żywienia. Pesymści uważają, że po 1 stycznia 1990 roku może być jeszcze gorzej. Po prostu samochód stanie się dla wielu zbyt kosztownym nabytkiem. Oprócz stale drożejącego paliwa i części rośnie ceny samych aut. Zapowiadane są także duże podwyżki o-plot ubezpieczeniowych i podatku drogowego.

Może wtedy nasze fabryki będą mogły spokojniej zająć się jakością wytwarzanych pojazdów?

Konkurs na plakat

„Bezpieczna droga do szkoły” — pod takim hasłem Automobilklub Łódzki — Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego organizuje dla dzieci i młodzieży, ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych konkurs na plakat.

Propozycje plakatów nawiązujących do problemów bezpieczeństwa najmłodszych należy składać w siedzibie AL (ul. Buczka 18) do 30 listopada br.

Kolumnę redaguje RYSZARD PERCZAK

RADA PRACOWNICZA I DYREKTOR
Zakładów Galanterijnych Przemysłu
Gumowego „Stomil — Galbut”
w Łodzi, ul. Drewnowska 35/37

ogłaszają konkurs

na stanowisko
zastępcy dyrektora przedsiębiorstwa
ds. produkcji i obrotu towarowego.

Kandydaci powinni spełniać następujące warunki:

- wykształcenie wyższe techniczne,
- minimum 5-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym w przemyśle,
- wiek do 50 lat,
- dobry stan zdrowia,
- wskazana znajomość języka zachodniego,
- niezbędna znajomość branży obuwniczej.

Oferty powinny zawierać:

- ▲ pisemne zgłoszenie udziału w konkursie wraz z informacją o dotychczasowym przebiegu pracy zawodowej,
- ▲ kwestionariusz osobowy z fotografią,
- ▲ opinie z ostatnich 5 lat pracy,
- ▲ odpis dyplomu ukończenia studiów,
- ▲ aktualne zaświadczenie o stanie zdrowia.

Oferty należy przesyłać pod adresem jak w nagłówku, do działu spraw osobowych i socjalnych z dopiskiem na kopercie „Konkurs”. Termin składania ofert do 30 listopada 1989 r. w zarządzie przedsiębiorstwa. Zastrzegamy sobie prawo do nieskorzystania z oferty bez podania przyczyny.

BANK ROZWOJU EKSPORTU SA w Warszawie zatrudni do tworzonego przedstawicielstwa BRE SA w Łodzi KIEROWNIKA PRZEDSTAWICIELSTWA BANKU

Wymagane kwalifikacje:

- ▲ wykształcenie wyższe (handel zagraniczny lub ekonomiczne),
- ▲ doświadczenie zawodowe z zakresu bankowości lub handlu zagranicznego,
- ▲ znajomość języka obcego (angielski, niemiecki lub francuski),
- ▲ stałe miejsce zamieszkania w Łodzi lub okolicach,
- ▲ zdolności organizacyjne.

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia w Warszawie lub Łodzi po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym, tel. w Warszawie nr 21-29-12.

7275-k

nieruchomości

DZIAŁKĘ budowlaną uzbromioną może być ze starym domem — kupię, tel. 48-62-92 (9-16) 86-12-75 po 18.
52753 g
KUPIĘ mieszkanie lub dom, stan surowy też. Belchatów — okolice — 16-31-23. 7631 g
DZIAŁKĘ w Wiśniowej Górze — sprzedam — 74-00-61. 53544 g
KUPIĘ działkę z budynkiem na rzemioście na terenie Łodzi. 84-11-99. 53518 g
SPRZEDAM działkę — 43-74-46 (18-20). 11012 p

Handlowe

DZIANINĘ sprzedaje — Konstantynów, Dołna 12. 57447 g

CEGLA pełna z dowozem — w ciągłej sprzedaży. Cegielnia Pabianice — 15-93-41 (7-20). 59186 g

TELEWIZORY, videoodtwarzacze, gospodarstwo domowe, pośrednictwo kupno — sprzedaj — 57-52-12 Gambit. 84567 g
NAJWIĘKSZE Biuro Pośrednictwa „Iskra” kupisz — sprzedasz wszystko. Tel. 16-64-47. 55640 g
BOAZERIA, mozaika podłogowa, stoły szwalnicze sklep Jaracza 6. 57410 g
SPRZĘT RTV, gospodarstwo domowe, samochody, łódzie kupno — sprzedaj pośrednictwo 52-82-07 Kijewski. 55435 g

TELEWIZORY, magnetydy, odtwarzacze, gospodarstwo domowe, meble. Autopośrednictwo. Kupno — sprzedaj 33-10-32 Mitelsztet. 56785 g

kupno

MASZYNY saneczkowe — „10”, „12” — kupię — 55-62-23. 53095 g
DOLARY — kupię — 36-56-04. 53532 g
STARY żyrandol, kinkiety — kupię. 81-43-62. 53725 g
BALON 25—30 l — kupię. 42-36-51. 57484 g
KUPIĘ dzianinę „Teofilów”. Buczka 14 m 10. 57493 g
PRZEDWOJENNE meble, obrazy, zegary porcelanowe, żyrandole, inne wyposażenie mieszkań — kupię. 86-94-24. 49562 g
6.000.000 złotych za kilogram bydłych kamieni żłociowych. Tel. Poznań 67-98-08. 48931 g

ATARI sprzedam — 52-96-78. 10982 g

SPRZEDAM overlocki, łódkę taglową „Figiel” z silnikiem „Salut”, ponton 74-21-19 wieczorem. 10908 g
KURTKE z wilków, lammy, futro z wilków — sprzedam. 57-85-39. 59667 g
TVC sprzedam. Zielona 18. 11017 p
SPRZEDAM telewizor zachodni, futro karakulowe 84-00-17. 11022 p
DWTWARZACZ sprzedam. 42-59-33. 11014 p
SPRZEDAM nowy piec c.o. 2 m kw. 15-73-43. 10996 p
KURTKA lisy srebrne — sprzedam. Orzeszkowej 27. 11083 p
SONY 2721D, miniwieża TEC, radiomagnetofon Sharp — sprzedam — 36-85-25. 59798 p
SPRZEDAM pawilon usługowo-handlowy — 48-07-72 (13-21). 59766 p

TVC zachodni używany — sprzedam 15-92-17. 59737 p
PANASONIC G-45 (gwarancja), videokamera nowa — sprzedam — 32-40-84. 59683 p
RUBIN PAL/SECAM, wannę żeliwną 140 cm — sprzedam. 87-38-66. 10703 g
ZX — Spectrum plus 3 (stacja dysków) gwarancja, 55-39-23. 57437 g
LODOWKĘ używaną — sprzedam. 36-33-69. 57414 g
DREWNO dębowe suche sprzedam. 12-14-01 po 13. 57388 g
SPRZEDAM maszynę do pisania „Lucznik” walizką nową 57-77-73. 57262 g
TV „Vela” 57-95-66. 57257 g
OVERLOCK sprzedam — 55-42-69 wieczorem. 57243 g

OVERLOCK sprzedam. Rewolucji 24/17. 57168 g
KABEL CU 2 x 2,5, gładki — sprzedam. 52-68-64. 53780 g
SPRZEDAM pigmenty, farby puchnąca — 51-66-84. 53293 g
FUTRO lisy pustynne, aparat fotograficzny „Praktica” — sprzedam. 55-43-00. 52738 g
SPRZEDAM magiel — prasowalnicę 14-34-78 po 16. 52634 g
SPRZEDAM prasowalnicę z pomieszczeniem. 86-17-17. 53699 g
SPRZEDAM wtryskarkę ślimakową, wtrysk 100 g nowa, 81-62-71. 9781 g
SPRZEDAM piękną bezsezonową wysuszoną szlifowaną boazerię miodrzewiową 120.000/m, 55-43-84. 9785 g
KURTKE karakulową lodówkę dwukomorową, (gwarancja) — sprzedam. 84-42-80. 57424 g
SPRZEDAM blache cyrkowa 74-57-82 po 17. 57391 g
WANNA żeliwna 150—170 biała — sprzedam. Skierniewice, telefon 11-97. 57392 g
STILON (przedza 930/136), 36-28-34. 57400 g

BLAM karakulowy, szary, niedrogi sprzedam. 55-15-71. 57463 g
SPRZEDAM rogówkę — 87-16-34. 57465 g
OBORKNIK kurzy sprzedam 84-75-02 po 16. 9784 g
WARZYWNIAK sprzedam 78-30-66. 57419 g
TAPOLE, deski świątkowe — sprzedam — zamienie na eternit — 51-45-09. 57428 g
SPRZEDAM overlock 4-nitkowy szwajcarski, nowy. Gdańsk tel. 41-23-54. 57477 g
SZCZENIĘTA — owczarki collie. Zduńska Wola 42-21. 57153 g
SKORY lisie — sprzedam. Telimeny 14/3. Złotno 89. Nowotki 22/26 po 17. 58760 g
BRYLANT 0,97 czysty — sprzedam. Listy 10693 Biuro Ogłoszeń, Sienkiewicza 3/5. 57477 g
FUTRA nowe: łapki modny zachodni król, brązowe karakulki, odzież zimowa używana, meble okres międzywojenny. 34-30-08 (16-19) 10731 g

SPRZEDAM odtwarzacz Toshiba 48-16-29. 10949 g
TVC — Horyzont sprzedam 34-47-45. 10966 g
SPRZEDAM namiot, kuchnie gazowa, eternit. Kupię wannę 1 m 51-30-94. 59482 g
MASZYNY saneczkową jednoplytowa „Moda” — sprzedam 12-16-37. 10496 g

RODOWITĄ Amerykanin uczy angielskiego 87-66-87. 58704 g
KOREPETYCJE: angielski, matematyka, fizyka. 33-53-63. 9757 g
SZYCIŁO na overlock chałupniczo — przyjmę. 87-60-09. 57293 g
PRZYJME chałupniczo również proste szycie Oferty 57383 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96. OPIEKUNKA do dziecka — potrzebna! 51-34-80 po 16. 57386 g
WYKWALIFIKOWANE szwaczki i overlock — zatrudnię. 42-68-87. 57256 g

SZEWCÓW, cholewkarzy zatrudnię. Butapren skórę Polcorfam — kupię. Nowomiejska 4. 33-95-94. 50297 g
POSZUKUJĘ umięjęcych wytwarzać z modełiny. Listy 9745 Biuro Ogłoszeń, Sienkiewicza 3/5. 9745 g

131P sprzedam. 36-30-12. 57476 g
SPRZEDAM argenta — diesel poj. 2500 (1984). Listy 9764 Biuro Ogłoszeń Sienkiewicza 3/5. 57374 g
WARTBURGA — sprzedam (1986). 36-27-98. 57249 g
SPRZEDAM fordą taunusa. 57-12-40. 57249 g
DUŻE ilości używanych opon samochodowych (sortowanych) sprzedam — 57-90-19. 57244 g
NOWEGO 126p sprzedam. 81-33-33. 59797 p
WARTBURGA, TVC — Helios — sprzedam — 57-89-26. 59619 p
SPRZEDAM silnik wartburga 57-22-43. 11025 p
SPRZEDAM stara karoserie 126p, zawieszenie. koła. 48-09-56. 11013 p

lokale

ODDAM w dzierżawę lokal biurowo-produkcyjny (400 m, 3000 zł + 0,25 USD) m. Oferty 10686 Biuro Ogłoszeń, Sienkiewicza 3/5. 10703 g
M-2 z telefonem zamienie na M-4, M-5 z telefonem (bloki) 42-20-26. 10703 g
ZAMIENIĘ kawalerkę na Warszawę lub Łódź — 36-26-03. 7341 kb
DUŻEGO lokalu produkcyjnego poszukuje. TVC sprzedam. 34-36-91. 10887 g
M-2 Belchatów zamienie na Łódź 74-20-75. 10974 g
M-2 dwupokojowe sprzedam. 86-56-86. 9689 g
KOMFORTOWE M-4 na Julianowie — sprzedam. Oferty 83524. Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96. 53932 g

M-5, dom, segment kupię. Listy 9738 Biuro Ogłoszeń, Sienkiewicza 3/5. 9738 g
ZAMIENIĘ własnościowe M-4 na bloki międzywojenne. 32-87-10. 9743 g
M-3 Radiostacja (telefon) sprzedam. Listy 57444 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96. 59842 p
SPRZEDAM M-4 z telefonem. Listy 57405 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96. 59675 p
M-4, M-5, Zgierz, Radogosz — kupię 57-29-05. 57381 g
SRÓDMIEŚCIE 55 m — wszystkie wygody II piętro, telefon — zamienie na większe — domek kwaterekowy — 78-37-09. 57371 g
GDANSK M-2 własnościowe zamienie na podobne Łódź. 34-43-09. 11024 p

M-4 — sprzedam. 51-87-10. 59764 p
MIESZKANIE do wynajęcia. 48-28-89. 59799 p
M-4 — sprzedam. Promińskiego 42/18. 59738 p
M-4 Manhattan — sprzedam. 36-02-77. 59853 p
ZAMIENIĘ M-4 na 2 mniejsze 86-18-24. 11085 p
KORZYSTNE zamienie pokój z kuchnią bez wygód na większe — 43-73-98. 54738 g
ZAMIENIĘ trzy pokoje — bloki na dom wolno stojący 43-87-76. 53631 g
PIOTRKÓW M-2, 38 m, 2 pokoje, telefon — zamienie na Łódź. Dzwonić Piotrków 48-12-55. 52833 g
KUPIĘ mieszkanie w Zgierzu, 16-34-61. 53428 g

URZĄDZONE M-3 (38 m kw.) Teofilów C II p. telefon — zamienie na trzy czteropokojowe najchętniej Teofilów Niski parter wykluźny. 74-97-76. 8028 g
POSZUKUJĘ mieszkanca 57-12-40. 57396 g
MAŁŻENSTWO poszukuje mieszkanca (opieka). 74-23-35 (17-19). 10548 g
POSZUKUJĘ lokalu na hacjciarstwo Górna — 81-42-87. 10998 g

nauka/praca

„COR” — Pogotowie lekarzy specjalistów, pielęgniarki. 87-01-27 36-46-59. 8635 g
GINEKOLOG zgłoszenia codziennie. 87-73-79 Władawski. 55647 g
MASAŻ leczniczy. Jurek 57-86-62. 7722 g
GABINET rentgenowski Łódź, Nawrot 2a — pełny zakres badań, HSG, urografia 9-16. tel. 33-26-79. 55700 g
„TEL-MED” pogotowie lekarskie 76-29-46. 58109 g

CIEKAWY UBIORY, BIŻUTERIA, GALANTERIA DLA PAŃ, PANIENEK I PANÓW.
Ceny umiarkowane, wspólna obsługa w Salonie Mody
„U JAGI”
w Łodzi, ul. Armii Ludowej 23 (dwa kroki od Narutowicza).
Zapraszamy plastyków zawodowych i amatorów oraz inne osoby, które szycia odzież, „dziergają”, wytwarzają biżuterię, galanterię i inne ozdoby — do współpracy.
Prowadzimy skup i komis rzeczy ładnych i oryginalnych.

ZATRUDNIĘ szwaczki warunki bardzo dobre Limbowa 10. 32-35-25 7673 g
OVERLOCK — przyjmę szycie — Dąbrowa 51-67-57 grzeckościow. 53090 g
DZIEWIARKE chałupniczo przyjmę Patrias, 63-720 Koźmin, ul. Pleśszewska 9. 52798 g
POTRZEBNA rencistka biegle robiąca na drutach. 48-02-56. 52-786 g
ZATRUDNIMY głównego księgowego. Spółka z o.o. 51-09-73. 52806 g
SPAWCZY, frezzerów, łokarzy zatrudnię na cały etat. Atrakcyjne zarobki. Bełchatów 290-90. 52718 g
TLUMACZENIA z francuskiego również techniczne. 34-36-57. 9692 g
ZATRUDNIĘ szwaczki. Buczka 14 m 10. 57486 g

SZWACZKI (świetne warunki) zatrudnię. 33-53-05. 10814 g
ZATRUDNIĘ do szycia kożuchów. Zielona 18 11017 p
SZEWCÓW — zatrudnię. Królewska 26. 11027 p
PRZYJME szwaczki. Zgierz. 16-50-05. 58758 p
PRACOWNIKA na wtryskarkę przyjmę. 87-00-15. 59842 p
DZIURKARKE, dewasto sprzedam. Szwaczki zatrudnię. 36-79-84. 59675 p
MATEMATYKA, fizyka Frontczak, Narutowicza 131/51 78-71-10. 58629 g
SZWACZKI zatrudnię — Aleksandrów 12-19-25. 10496 g

medyczne

GINEKOLOG — Tuwima 20. Czerwoniec, 33-55-30. 55499 g
„ALMED” — Interniści, okulisci, laryngolodzy, neurologi, ginekolodzy, ortopedzi, chirurdzy, urologi, dermatolodzy, onkolodzy, psychiatrzy, kardiolodzy, gastrologi, stomatolodzy, inni specjaliści, m. in. leczy my nagoty, otyłość, łysienie plackowate, nerwice, choroby watroby, wysywaney esperal. wykonujemy drobne zabiegi chirurgiczne, kosmetyczne, EKG, rehabilitacje, badania wydolnościowe, badania kierowców i inne. Armii Czerwonej 81/83. 15-21, tel. 74-74-70. 7164 k

APO — pielęgniarstwo, dyżury, opieka, masaż rehabilitacja. 88-69-69 (12-22). 56094 g
Całodobowa prywatna pomoc lekarzy specjalistów tel. 74-41-08

USG od 16 — brzuch, ginekologia, żyłki — leczenie, operacje. Zeromskiego 27 „WIL-MED”. 33-12-74. 58804 g
„MEDYK” — 52-21-03. 8961 g
ZALUJZE wysokiej jakości, trzyletnia gwarancja 42-03-62, Zamyrowski. 56579 g
ZALUJZE 33-77-29, Paszak. 57081 g
ZALUJZE instaluje. Wwuka 84-76-15. 52526 g
ZALUJZE — naprawa 86-38-33, Petryka. 59013 g
MALOWANIE, tapetowanie. Janos, 48-23-80. 56741 g
MALOWANIE, tapetowanie, 55-49-95. 57456 g
MONTAŻ boazerii, tapetowanie. 32-03-51. 58305 g
MONTAŻ boazerii, Pietruszewski 55-34-62. 9533 g
DRZWI dodatkowe — skuteczne zabezpieczenie. 52-42-57; 52-19-44 Waszczyk. 56715 p
DOMOALARMY, Nawlicki 43-37-56, wieczorem. 58309 g

MAR-POL
Spółka z o.o.
organizuje w dniach 1—3.12.1989 r.
KURSY KASJERÓW WALUTOWYCH
● uprawnienia ważne na terenie całego kraju,
● najlepsi wykładowcy,
● dla zamiejscowych możliwość noclegu,
● dla instytucji rachunki.
Informacje i zapisy: Łódź, ul. Gdańska 107, tel. 32-42-97 w godz. 9—16. Liczba miejsc ograniczona. 3763-k

INTERMED
całodobowe pogotowie tel. 34 10 77
CHOROBY tarczycy, doposa uzgów pod kontrolą USG — konsultacje endokrynologiczne, internistyczne i zaburzeń endokrynologicznych w ginekologii. Konsultacja profesorska, docenci i adiunkci AM. Łódź Sterlinga 5 po poniedziałku do piątku (17—20) 33-96-30 p. 346, 325 (8—20). 10333 g
MEDIN leczenie, akupunktura-moxa, elektrostymulacja, masaż chińska aparatura — szlatsu — zapisy telefoniczne. 32-01-72, Piotrkowska 90 (15—19). 8557 g
GINEKOLOGIA 18—19 Zeromskiego 27 „WIL-MED”. 33-12-74. 58804 g
POGOTOWIE lekarzy specjalistów także EKG — 51-27-13 Kosiewicz. 55813 g

usługi
WYPOŻYCZALNIA magnetowidów 51-81-35. 7797 g
WYPOŻYCZALNIA magnetowidów. Gerach 43-22-04. 55570 g
VIDEOFILMOWANIE „Movie” 43-77-13. 47040 g
VIDEOFILMOWANIE 55-51-29. 58175 g
VIDEOFILMOWANIE 86-72-69 „Argos”. 57480 g
VIDEOFILMOWANIE Kłosiński. 51-03-61. 55465 g
VIDEOFILMOWANIE, Tomczak, 16-45-45. 56513 g
PRZESTRAJANIE PAL/SECAM magnetowidy. UKF. 86-24-30, Wiśniewski. 53999 g
DEKODERY PAL/SECAM fonie — przestrajam Inż. Puszeko 52-60-73. 51877 g
DEKODERY PAL, moduły monitora, pilota, radzieckie, kolor. F. irek. 52-65-46. 56023/58875 g
PRZESTRAJANIE, dekodery PAL, serwis TV Prokop 57-42-17. 56314 g
PAL/SECAM, magnetowidy — przestrajam, inż. Maciaszczyk. 86-95-68. 56525 g
MONTAŻ żaluzji, zapinek, pranie dywanów. 55-84-37 Nowakowski. 7567 g

PRODUKCJA systemu „Oleszno” — elementy ściennie domków jednorodzinnych, letniskowych, garaży, warsztatów, pawilonów handlowych. 52-45-05 Goszczyński. 57394 g
REMONTY, montaż kotłów c.o. 51-34-35. 78-35-78. 9098 g
SITODRUK Brydzowa 9 (Ruda) Kaprot. 10738 g

rozne
FSO czas, propozycje. 57-18-99. 11015 p
BERLIN Zachodni, Wiedeń — wycieczki 3- i 4-dniowe. Kragratour, Łódź, Zielona 33, tel. 32-65-52. 59768 p
ZAGRANICZNE, krajowe oferty matrymonialne dla Pań, Panów MARIAN 90-954 Łódź 4. BOX 10. 10802 g
POSZUKUJĘ poważnych producentów modnej odzieży i galanterii, teren Śląska — akwizytor. Listy 53413 Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96. 56715 p
ROZPROWADZE towar po kraju 42-94-02 (po 16). 10936 g

ELEKTROWNIA „BELCHATÓW”
z siedzibą w Rogowcu
PRZYJMIĘ DO PRACY
pracownika na stanowisko:
SPECJALISTA (TECHNIK)
ds. kosztorysowania.
Kandydat winien posiadać wykształcenie wyższe lub średnie techniczne i przynajmniej 5-letnią praktykę jako kosztorysant w zakresie robót budowlanych i remontów maszyn i urządzeń.
Informacji udziela dział kadr elektrowni, tel. 515-61 lub na miejscu. Dojazd z Belchatowa autobusem spod hotelu „Energetyk” o godz. 8.57, 10.57, 12.07, 13.18. 6837-k

Ważne telefony

Pogotowie Ratunkowe 999
 Pogotowie MO 997
 Straż Pożarna 998
 Informacja służby zdrowia 36-15-19
 Informacja kolejowa 36-55-55
 Informacja PKO 36-32-11
 Informacja telefoniczna 913
 Informacja PKS 31-97-06
 Dworzec Centralny 31-97-06
 Informacja kulturalna 33-92-21
 Pogotowie wodociągowe 78-35-46
 Pogotowie energetyczne 74-34-35
 Łódź Południe 74-25-19
 Pogotowie gazowe 74-55-23, 74-66-95, 992
 Pogotowie dzwigowe 74-87-66, 74-40-41
TELEFON ZAUFANIA — 33-37-37 w dni powszednie w godz. 15-17 w dni wolne od pracy cała doba.
TELEFON ORIENTACJI I PORADNICTWA ZAWODOWEGO nr 33-88-61 — czynny od poniedziałku do piątku w godz. 15-19
TELEFON ZAUFANIA dla kobiet z całą problemową czynny w dni powszednie w godz. 11-22 nr 37-40-33
ANONIMOWI ALKOHOOLICY — tel. dla ludzi z problemem alkoholowym — 37-31-42 (poniedziałek — piątek 17-20)
MŁODZIEŻOWY TELEFON ZAUFANIA nr 33-50-66 — czynny od poniedziałku do piątku w godz. 12-18
TELEFON DLA RODZICÓW — 33-21-99 — czynny od poniedziałku do piątku w godz. 13-15
POGOTOWIE MIESZKANOWE:
 spółdzielcze 32-46-36
 komunalne 36-33-95

Wielkie Wdzew 14-23-13
14-28-40
SCHRONISKO dla zwierząt 57-55-42

TEATRY

WISŁKI — godz. 19 „W. Nityśki — In memoriam”
 26.11. godz. 19 „Faust goes rock”

NOWY — godz. 19.15 „Kordian”
 26.11. — j.w.

MALA SALA — godz. 17 „Romanca”
 26.11. — j.w.

JARACZA — godz. 19 „Obywatel Pekosiewicz”
 26.11. — j.w.

MALA SCENA — godz. 19 „Indy”
 26.11. — j.w.

POWSZECHNY — godz. 17 „Piotrus Pan”
 26.11. godz. 11 j.w.

MUZYCZNY — godz. 18.30 „Piękna Helena”
 26.11. — j.w.

STUDYJNY — godz. 19 „Pokój dziecienny”
 26.11. — j.w.

ARLEKIN — godz. 17.30 „Przedziwna lokomotywa”
 26.11. godz. 12 j.w.

PINOKIO — godz. 17.30 „Chłopiec i wiatr”
 26.11. godz. 12 j.w.

MUZEJA

RUCHU REWOLUCYJNEGO (Gdańsk 13) godz. 9-15
 26.11. nieczynne

ODDZIAŁ RADOGOSZCZ (Zgierz 147) godz. 10-16
 26.11. — j.w.

RUCHU MŁODZIEŻOWEGO (Gdańsk 107) godz. 11-15
 26.11. nieczynne

ARCHEOLOGICZNE I ETNOGRAFICZNE (pl. Wolności 14) godz. 9-15
 26.11. godz. 10-15

HISTORIA MIASTA ŁÓDZI (Ogrodowa 15) godz. 10-14
 26.11. — j.w.

WŁOKNIENICTWA (Piotrkowska 232) godz. 10-16
 26.11. godz. 10-15

SZTUKI (Wrocławskiego 36) — godz. 10-18
 26.11. — j.w.

MIASTA ZGIERZA (Dąbrowskiego 21) godz. 10-13
 26.11. godz. 10-14

MIASTA PABIANIC (pl. Obr. Stalingradu 1) godz. 10-14
 26.11. godz. 10-13

WYSTAWY

SALON SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ (Piotrkowska 88) godz. 12-18 — malarstwo K. Liberskiej.
 26.11. — j.w.

OSRODEK PROPAGANDY SZTUKI (park Sienkiewicza) godz. 12-18 — fotografia
 26.11. — j.w.

GALERIA BALUČKA (Stary Rynek 2) godz. 12-18 tkanina E. Latkowskiej
 26.11. — j.w.

ZOO — czynne od godz. 9.30-15.30 (kasa do godz. 14.30)

OGROD BOTANICZNY — nieczynny

PALMIARNIA — czynna oprócz poniedziałków w godz. 10-16

KINA

PRZEDWIOSNIE — „Remo niebezpieczny, nie uzbrojony” — USA od lat 15 godz. 15. 17.30. 20
 26.11. — j.w.

BALTYK — „Szalony Megas” (USA) — USA od lat 15 godz. 10. 12. 14. 16. 18. Film przedpremierowy z czytana lista dialogowa — „Sex-telefon” (Out of the dark) — USA od lat 18 godz. 18. 20
 26.11. — j.w.

GDYNIA — Kino non stop od godz. 10-22 „Maglony warkocz” — chiński od lat 15 oraz filmy krótkometrażowe
 26.11. — j.w.

HALKA — „Critters” — USA od lat 12 — godz. 16; „Dotknijcie meduzy” — ang. od lat 18 godz. 18
 26.11. Bajki — „Uciążliwy sąsiad” — godz. 13; dale j.w.

IWANOWO — „Szkłana pułapka” (Die Hard) — USA od lat 18 godz. 14.30. 17. 19.30
 26.11. Bajki — „Wysięg. renów” — godz. 13.30; dalej j.w.

MŁODA GWARDA — „Podejrzany” — USA od lat 15 — godz. 14. 16.30; „Zelazna ręka” — pol. od lat 18 godz. 19
 26.11. Bajki — „Wedrowki skrzata” — godz. 13 dalej j.w.

MUZA — Bajki — „Wypława do smaragdowego grodu” — godz. 18; „Pan Samochódzik i praske tajemnicze” — pol. b.o. godz. 16; „Pluton” — USA od lat 18 godz. 18
 26.11. — j.w.

ZDK — „Szalony Megas” (USA) od lat 15 godz. 10, 12.15, 14.30; „Człowiek ognia” — USA od lat 12 godz. 17, 19.30 z czytana lista dialogowa
 26.11. — godz. 11 bajki „Głupcy z kosmosu” ang. od lat 12, godz. 13, „Szalony Megas” — USA od lat 15 godz. 15 „Człowiek ognia” — godz. 17, 19.30

MAJA — „LUZJON” — „Krośna w oslej skórze” — godz. 15.30. Premiera w Luzjonie — „Kocowe odliczanie” — USA godz. 17, 19
 26.11. — „Krośna w oslej skórze” — godz. 15 Premiera w Luzjonie: „Kocowe odliczanie” — godz. 17, 19

OKA — „Trzech ojców” — od lat 15 franc. godz. 13.30. 16 „Fatalne zauroczenie” — od lat 18 USA godz. 18.30
 26.11. — jak wyżej

STUDIO — nieczynne
 26.11. „Lampart” w. od lat 16 godz. 17

POKOJ — „Harry i Hendersonowie” — USA od lat 12 godz. 15; „Commando” — USA od lat 12 godz. 17; „Czarownicę z Eastwick” — USA od lat 18 godz. 19
 26.11. — Bajki godz. 14; dalej j.w.

SWIT — „Karatecy z Kanionu Złotej Rzeki” chiński od lat 15. godz. 12. 14. „Krokodyl Dundee” — USA od lat 16 godz. 18 (z czytana lista dialogowa) „Ludzie koty” — USA od lat 18. godz. 20
 26.11. — jak wyżej

ZACHETA — „Labyrinth” — ang. b.o. godz. 11. 13. „Czarownicę z Eastwick” — USA od lat 18 godz. 15. „Krótkie splecie II” — USA od lat 12 (z czytana lista dialogowa) — godz. 17, 19
 26.11. — jak wyżej

POLESIE — „Ryśka zwana Wanda” — czyt. jak odczytać lub — ang. od lat 15 — godz. 16; Film z czytana lista dialogowa — „Przyjazd do Ameryki” — USA godz. 18.45
 26.11. — Bajki „W Górach Skalistych” — godz. 15 — dalej jak wyżej

ROMA — „Kosmiczne jaja” — USA od lat 12 godz. 16. 12.15. 15. „Cobra” — USA od lat 15 godz. 17.15. 19.30
 26.11. — Bajki — „Zajac” — godz. 10. 11 „Kosmiczne jaja” —

godz. 12.15, 15; „Cobra” — godz. 17.15. 19.30

STOKI — „Sposób na wakaacje Boka i Lolka” — pol. b.o. — godz. 18; „Chora z miłości” — fr. od lat 15 godz. 18
 26.11. — Bajki — „Cuchcia” — godz. 19 — dalej jak wyżej

STYLOWY-STUDYJNE — Film z czytana lista dialogowa — „Czerwona gorączka” (Red Heat) — USA od lat 18 godz. 17; „Wpływ księżycy” — USA od lat 15 — godz. 19.15
 26.11. — „Wpływ księżycy” — godz. 15. 19.15. Film z czytana lista dialogowa: „Czerwona gorączka” — godz. 17, 19

TATRY-STUDYJNE — „Kogel-mogel” — pol. od lat 12 godz. 15.30. 17.30
 26.11. — jak wyżej

TATRY — „MAŁE-STUDYJNE” — „Potęganie z Afryki” — USA od lat 12 godz. 17
 26.11. — jak wyżej

WISLA-STUDYJNE — „Opowieść o Dziadach” — Adams Mickiewicz „Lawa” — pol. od lat 15 godz. 14.30. 17; „Wall Street” — USA od lat 15 godz. 19.30
 26.11. — jak wyżej

WŁOKNIARZ — „Gallmatias” — czyt. „Kogel-mogel II” — pol. od lat 12 godz. 10. 12.15. 16. 17.15. 19.30
 26.11. — jak wyżej

WOLNOŚĆ — Film z czytana lista dialogowa: „Nico” — USA od lat 18 godz. 17, 19.15
 26.11. — jak wyżej

WYPOŻYCZALNIA KASEI WIDEO
 1 Piotrkowska 76 — czynna od godz. 12 do 15
 2 Narutowicza 20 — czynna od godz. 12 do 15 (kino „Baltyk”) — 26.11 — nieczynne

APTEKI

Piotrkowska 87, Dąbrowskiego 89, Lutomska 146, Bratysławska 2, Górkiego 2, Pabianice — Armii Czerwonej 7, Aleksandrów — Kościuski 4, Konstancji — Sadows 10, Głowno — Łowicka 8, Zgierz — Dąbrowskiego 10, Ozorków — Armii Czerwonej 51

DYŻURY SZPITALI

Chirurgia urazowa — Szpital im. Sonnenberga (Pieniny 30)

Neurochirurgia — Szpital im. Skłodowskiej-Curie (Zgierz, Pałacowa 25)
 Okulistyka — Szpital im. Skłodowskiej-Curie (Zgierz, Pałacowa 25)
 Chirurgia dziecięca — Szpital im. Bemańskiego (Pabianice, Karłowicza 68)
 Laryngologia dziecięca — Szpital im. Korczaka (Armii Czerwonej 15)
 Chirurgia szkieletowo-twarzowa — Szpital im. Skłodowskiej-Curie (Zgierz, Pałacowa 25)
 Laryngologia — Szpital im. Piłgowskiego (Wólczńska 185)
 Toksykologia — Instytut Medycyny Pracy (Teresy 8)
 Wenerologia — Przychodnia Dermatologiczna (Zakątna 44)
 26 listopada br.

Chirurgia urazowa — Szpital im. Radlińskiego (Drewnowska 15)
 Neurochirurgia — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
 Okulistyka — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
 Chirurgia dziecięca — Szpital im. Konopnickiej (Sporna 36/50)
 Laryngologia dziecięca — Szpital im. Konopnickiej (Sporna 36/50)
 Chirurgia szkieletowo-twarzowa — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
 Laryngologia — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
 Toksykologia — Instytut Medycyny Pracy (Teresy 8)
 Wenerologia — Przychodnia Dermatologiczna (Zakątna 44)
 Telefoniczny Punkt Informacyjny dotyczący choroby AIDS — czynny od godz. 15 do 7, telefon 32-81-26
 Internia dla dorosłych ul. Sienkiewicza 137 tel. 36-31-50 w. 31
 gabinet chirurgii dziecięcej ul. Armii Czerwonej 15, czynny cała doba tel. 74-74-14
 gabinet pediatry ul. Armii Czerwonej 15, czynny od 15 do 7; w dni wolne od pracy czynny cała doba tel. 74-74-14
 gabinet stomatologiczny ul. Zapolskiej 1, czynny od godz. 19 do 7; w dni wolne od pracy przez cała doba 43-39-72
 gabinet okulistyki — ul. Zapolskiej 1 — czynny od godz. 17 do 7; w dni wolne od pracy czynny cała doba.

DZIŚ I JUTRO W RADIU

SOBOTA, 25 LISTOPADA

PROGRAM I

11.00 Koncert. 11.30 Aktualności kulturalne. 12.05 „Z Kraju i ze świata”. 12.36 Muzyka. 12.45 Rolnicy kwadrans. 13.00 Komunikaty. 13.05 Radio kierowców. 13.30 Koncert reklamowy. 14.00 Wiad. 14.05 Piosenka tygodnia. 14.55 Konferencja prasowa premiera Tadeusza Mazowieckiego w Moskwie. 17.00 Przebieg Listy Jana Webersa. 17.30 Losowanie gier losowych Totalizatora Sportowego. 17.35 Relacje z meczów i ligi piłki nożnej. 18.00 Matyskowie — odc. 18.30 Relacje z meczów i ligi piłki nożnej. 19.00 „Z Kraju i ze świata”. 19.30 Radio dzieciom: „Suplek”. 20.00 Wiad. 20.07 Na marginesie wydarzeń. 20.10 Komunikaty Totalizatora. 20.15 Koncert zyczeń. 20.40 Alkoholizm, alkohol. 20.45 Aleksander Solżenicyn „Jeden dzień Iwana Denisowicza”. fr. 21.00 Komunikaty. 21.05 Przy muzyce z sportu. 21.40 Ślady pamięci. 22.00 Wiadomości. 22.05 Zaproszenie do tańca. 22.45 Radiowy Odeon. 23.00 Dziennik wieczorny. 23.15 Panorama świata. 23.30 Zaproszenie do tańca. 23.55 Północ poetów — Jerzy Ficowski.

PROGRAM II

13.00 Wiad. 13.05 Serwis informacyjny (Ł). 13.10 Z cyklu: „Okno kulturalne” — fel. Henryka Szuberta (Ł). 13.20 Jazzowe spotkania. 14.00 Lista przebojów. 14.50 Pamiętniki i wspomnienia: Marina Viady — „Wysocki czyli przetrwany lot” — odc. 15.00 Lista Przebojów. 15.30 Gwiazdy scen operowych: Luciano Favaretto tenor. 16.00 Rozwiązanie zagadki muzycznej (Ł). 16.05 Tam gdzie kochali szarańczę? — aud. (Ł). 17.00 Aktualności dnia (Ł). 17.15 Katalog wydawniczy. 17.20 Dzieła, style, epoki. 18.15 Patrik Quentin — „Mój syn mordercą” — odc. 18.25 Reklama. 18.30 Gwiazdociór. 19.30 Wiewiór w filharmonii. 21.10 Wiad. 21.15 Wczorne refleksje. 21.20 Ryszard Kurjacyk: „Persja Juda”. 21.30 Studio Stereo. 22.40 Hall of Berlin. 24.00 Studio Stereo

PROGRAM III

16.00 Ian Fleming: „Di No” — odc. 14.00 Chopin znany i mniej znany. 16.00 Serwis Trójki. 16.05 Winien i Ma. 18.00 Serwis Trójki. 18.05 Lista przebojów. 23-40-21 czynny w piątek — 16.30-19.00. 22.00 Informacje sportowe. 22.10 Nie tylko dla orłów — magazyn rozrywkowy. 23.00-2.00 Zapraszamy do Trójki.

PROGRAM IV

12.00 Wiad. 12.05 Morawskie nuty. 12.20 Biuro Listów — odpowiadamy. 12.30 Koncert. 12.35 Lekture i refleksje. 12.35 Koncert. 12.35 Lekture i refleksje. 12.40-16.30 Popołudnie Młodych. 14.00 Radiowy Teatr dla „Młodzieży. Powrót z gwiazd” — cz. słuch. 14.25 Pożegnanie. 15.00 Program „Rozgłosni Harcerzki”. 15.50 Magazyn informacyjny. 16.00 „Z muzami pod reke”. 16.30 Podróże kształca. 17.00 Wiad. 17.05 Magazyn Redakcji Katolickiej. 17.35 Jacques Brel — Piosenki. 17.35 Sociologia i życie społeczne — fel. 18.00 Muzykoterapia. 18.30 Język angielski. 18.45 Pełnia polski. 19.00 Książki historyczne. „Wapiewno”. 19.30 Wiad. 19.35 Lekture

NIEDZIELA, 26 LISTOPADA

PROGRAM I

10.55 Transmisja rozpoczęcia obrad XI Kongresu ZSL. 12.05 W samo południe. 12.45 Muzyczne nowości. 13.00 Przegląd tygodniowy. 14.15 Dla tych co nie lubią rocka. 14.45 Dom i my. 14.00 Festiwal piosenki religijnej „Cantate Deo”. 14.30 W Jezioranach. 15.00 Koncert zyczeń. 16.00 Wiadomości. 16.05 ZSYF — magazyn satyryczny Marcina Wolskiego. 17.00 Wiersze dla ciebie. 17.15 „The Best” — Tina Turner. 18.00 Dialogi historyczne. 18.15 Leworęczni mistrzowie klawiatury. 19.00 Dziennik ok. 19.10 Sprawozdanie z XI Kongresu ZSL. 19.30 Radio dzieciom: Dzieciom cała lista przebojów. 20.00 Wiad. 20.05 Przy muzyce o sporcie. 20.35 Komunikaty Totalizatora. 21.00 Komunikaty. 21.05 Ze świata sceny, radia i ekranu — Marta i Jan Klepurowie. 21.35 W kilku latach. 22.00 Teatr Polskiego Radia — „Zawsze będzie po ci”. 23.00 Wiad. 23.15 Świat w tygodniu. 23.25 Piosenki naszych twórców. 23.55 Północ poetów.

PROGRAM II

11.00 Poranek z płytą kompaktową. 12.00 Poezja Dwójki. 12.10 Przebieg za przebojem. 13.00 Wiad. 13.05 Gombrowicz w oczach cudzoziemców i bliźnich. 24.00 Splewaj razem z nami. 14.15 Apetyt na piosenkę. 15.00 Koncert chopinowski — Haliny Czerny-Stefańskiej nowe nagrania. 15.30 Katalog wydawniczy. 15.35 Piosenki na życzenie. 17.00 Wiad. 17.05 Zakłócenia odbioru. 17.55 Katalog wydawniczy. 18.00 Marc Antoine Charbonnier „Medea” opera. 21.00 Wiad. 21.05 Wiad. sport. (Ł). 21.20 Wiewiór płytkowy.

PROGRAM III

11.00 Pod dachami Paryża. 11.30 Wierca Elade — wędrowki po labiryncie życia. 12.00 Recital Lise’v Daut. 12.50 Wizyty i podróże. 13.05 Serwis Trójki. 13.10 Niech gra muzyka. 14.00 Prywatnie u Jarz Berdzyska. 14.15 Mini-max: Frank Zapata: Yon Cant it on Stage Ayma.

PROGRAM IV

W dniu 23 listopada 1989 r. zmarła nasza ukochana Siostra, Mama, Babcia i Prababcia

S. + P.

MAŁGORZATA DOBROSIELSKA
 z domu MICHOWIAK

Pogrzeb odbędzie się w dniu 27 listopada br. (poniedziałek) o godz. 13.30 z kaplicy cmentarza ul. Kurczaki 51. Pogrzebowa w smutku

RODZINA.

rel. 1900 Życie na gorąco. 19.30 Co nam zostało z tych... 19.50 Magazyn poczynny. 17.30 Baw się razem z nami. 19.00 Serwis Trójki. 19.05 Jarosław Abramow — Noweli — „Bajadera”. 20.00 Wspomnienia z kompaktu — Neil Young 20.45 Samba tamtych dni. 21.00 Jestem poeta — Lucymia Marianańska. 21.20 Musica Humana albo skąd się biorą symfonie. 22.00 Dialogi o arcydziełach Aleksander Solżenicyn „Jeden dzień Iwana Denisowicza”. 22.15 Lubie stum starej oity. 22.50 Rozmowy ślania przed północą. 23.00 Jan Sessin w Trójce. 23.50 Henryk Miller — „Zwrotnik Kozłobroza” — odc.

PROGRAM IV

11.00 Magazyn Rozgłosni Harcerskiej. 12.00 Wiad. 12.05 Muzyczny serwis prasowy. 12.30 Wyprawy Czwórki. 13.30 Śpiewa John Lennon. 13.45 O kulturze słowa. 14.05 Echo festiwal i konkursów muzycznych. 14.45 Teatr klasyczny — Henryk Rzewuski: „Pamiętnik Soplej”. 16.00 Oulz popularnonaukowy „Wist”. 17.00 Wiad. 17.05 Przegląd prasy społeczno-kulturalnej. 17.15 Dietrich BUXTEHUDE utwory na organy. 18.00 Audycja religijna Kościoła Chrześcijań Dnia Sobotniego. 18.40 Sonaty na skrzypce. 19.00 Alfa i Omega. 19.30 Wiad. 19.35 Lekture Czwórki — Maria Czapska — Europa w rodzinie. 19.45 Instrumentarium jazzowe. 19.50 Tenorowy 20.00 Magazyn publicystyki kulturalnej — „Wydarzenia teatralne”. 20.30 Muzyka w kolorze smutku. 21.00 Z syreny. 21.30 Miniatury muzyczne. 22.00 Muzyczny magazyn. 23.20 Gra i śpiewa zespół „The Doors”. 23.27 Jutro w programie. 23.30 Wiad. 23.35 Rozmowy intymne

W dniu 23 listopada 1989 r. w wieku 83 lat zmarł

S. + P.

JÓZEF CHRZUSZCZ
 muzyk

Pogrzeb odbędzie się 27 listopada 1989 r. o godz. 13.00 z kościoła parafii św. Rafała w Aleksandrowie Łódzkim.

O czym zawiadamia pogrzebowa w żalu

RODZINA

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w wieku 81 lat zmarła

S. + P.

JADWIGA BĘDKOWSKA
 z domu DEBIK

Pogrzeb odbędzie się w dniu 27 listopada br. (poniedziałek) o godz. 12 z kaplicy cmentarza św. Antoniego. Pozostaje pogrzebowa w smutku

CÓRKA Z RODZINA.

Przestępstwo czy głupi dowcip?

Jeden z mieszkańców wsi Kafa (gm. Grabieży, woj. piotrkowskie) zawiadomił funkcjonariuszy RUSW w Piotrkowie o włamaniu jakiego dokonano do jego domu. Zginęły pieniądze, biżuteria i odzież o łącznej wartości ok. 2 mln zł, ale także... dwie córki poszkodowanego w wieku 6 i 10 lat.

Z milicyjnych ustaleń wynikało, że sprawcą kradzieży i porwania — bo tak przecież wyglądało to zdarzenie — może być mieszkaniec w Częstochowie 16-letnia... siostra ukradzionej Sład ten okazał się dobry i funkcjonariusze, którzy odwiedzili częstochowskie mieszkanie, zastali tam zarówno dziewczynki jak i skradzione przedmioty.

Prowadzone jest w tej sprawie dalsze postępowanie. Może ono ustalić, czy było to przestępstwo, czy też wybrzyk nastolatki.

(m-ak)

„Sylwester” za 200 tysięcy

W tym roku łódzka gastronomia organizuje bale sylwestrowe w 22 lokalach, m.in. w „Halce”, „Karl-Marx-Stadt”, „Nad Łódką”, „Nataszy”, „Simie”, „Dziakance” i „Balastonie”. Od wczoraj sprzedawane są zaproszenia.

„Sylwestrowe szaleństwo” najdrożej kosztować będzie tych, którzy zechcą powitać Nowy Rok w restauracji „Nad Łódką”. Będą oni musieli wyłożyć po... 200 tys. zł od osoby. Okazuje się, że dla wielu kwota ta nie jest wcale straszna. Co bardziej zaporobliwi już wcześniej zgłosili chęć spędzenia ostatniej w tym roku nocy właśnie „Nad Łódką”. Chętnych jest przeszło dwa razy więcej niż miejsc.

Zeby jednak uspokoić łódzian mniej zasobnych w gotówkę, informujemy, że są lokale, w których będzie można przetańczyć całą noc za 40, 60 lub 80 tys. zł od osoby. (jm)

FSM wznowiła realizację przedpłat

Po blisko miesięcznej przerwie spowodowanej koniecznością wywiązania się z kontraktów dewizowych Centrum Sprzedaży Samochodów FSM w Tybach wznowiło realizację przedpłat. Aktualnie wydawane są małe fiaty wylosowane na rok 1988 w cenie obowiązującej 31 grudnia 1988, czyli 1,8 mln zł. W cenach bieżących trzeba jednak płacić za dodatkowe wyposażenie.

Klientom wydawane są samochody z numerami od 6,5 tys.; do końca roku przewiduje się zrealizowanie przedpłat do numeru 8300. Po-

VIDEO sprzedam. 32-88-46. 11249 g E
 FARBY, lakiery zachodnie na drewno, metale. Ceny konkurencyjne. 52-43-14. 11217 g E
 OVERLOCK, stębnówkę sprzedam. 43-13-43. 11147 g E
 OBUWIE damskie, męskie, modną odzież poleca sklep Łódź, Sienkiewicza 50. 59944 g E
 SPRZEDAM przedpłatę PZO — odbiór natychmiast. 34-61-98. 60189 g E
 KUPIE stębnówki, poszukuje pracowni 42-78-83. 60070 g E
 FLIZELINE, podszewkę, terakotę, pompki c.o. — sprzedam — 32-10-69. 60096 g E
 OVENLOCK „Famad”, „Textima” sprzedam 74-69-56.
 PRZYJMĘ szyć — overlock. Lokalu poszukuję dziewiarstwo — 86-99-38. 60067 g E
 DZIANINA bawelniana, zyk-zak „Minerwa”, dziurkarkę „Textima”, kuśnierkę — sprzedam — 42-87-23 43-63-38, po 17. 60127 g E
 OVERLOCK — sprzedam 81-76-06. 60093 g E

Z ZIEŁONEGO RYNKU

Największym powodzeniem cieszy się wczoraj na łódzkim Górnianku... cukier, sprzedawany z ciężarówką (przez kogo — nie wiadomo, wóz nie był oznakowany) po 2,5 tys. zł za kilogram. A oto niektóre inne ceny.

Za kilogram ziemniaków żądano 230-250 zł, buraków i marchwi — od 350 do 500 zł, pietruszki od 600 do 1000 zł. Pomidory ceniono po 4-4,5 tys. za kilogram, ogórki — 6,5 tys. Kilogram kapusty kosztował 230-250 zł, cebuli od 300 do 500 zł, kalafiori sprzedawano średnio po 200 zł za sztukę, pory po 200-250, natkę pietruszki po 150 zł za pezcęk. Selery ceniono po 1000 zł za kg, jabbka po 800-1100, faja po 2.500-3.500 za mendel. 4 tys. żądano za kilogram papryki, 1.400 zł za kilogram brukselki. 16 tys. zł kosztował niewielki ananas, 8-12 tys. zł kilogram bananów, cytryny i pomarańcze sprzedawano po 10 tys. zł za kilogram. (ab)

„DZIENNIK ŁÓDZKI” — dziennik Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa-Książka-Ruch”. Wydawca: Łódzkie Wydawnictwo Prasowe, Łódź, ul. Sienkiewicza 3/5. Druk: Prasowe Zakłady Graficzne w Łodzi. Redaguje kolegium. Redakcja, kod 90-113 Łódź, ul. Sienkiewicza 9. Adres pocztowy: „DL” Łódź, skr. poczt. 83. Telefony: centrala 32-93-00 (taury z wszystkimi działami) Redaktor naczelny: Henryk Walenda; 36-45-85; zastępcy redaktora naczelnego: 32-98-65 i 33-07-26, sekretarz odpowiedzialny i II sekretarz: 32-04-75. Sprawy miasta: 33-41-10; 33-17-47; społeczno-ekonomiczne: 32-28-32, 33-10-38; 32-89-47; 84-06-15; fotoreporter: 33-78-97; kultura i oświata: 36-21-60; sport: 32-08-95; dział łączności: 74-71-30. Ogłoszenia i nekrologi — Biuro Reklam i Ogłoszeń, Łódź, ul. Piotrkowska 96, tel. 36-49-70 i ul. Sienkiewicza 3/5, tel. 32-59-11 (za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada). Warunki prenumeraty podają oddziały PUPiK RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz odpowiedzialne urzędy pocztowe.

na ekranie

sobota

25 LISTOPADA

PROGRAM I

- 8.00 Tydzień na działce
- 8.20 Na zdrowie
- 8.40 Piłkarska kadra czeka
- 9.00 Drops oraz serial prod. jug. „Jelonek” (3)
- 10.30 DT — wiad.
- 10.40 Wyprawa pod podszewką Alp — „Szalony Heli” — ostatni odcinek serialu dok. TP
- 11.10 Zdrowie
- 11.40 Z polski rodem — mag. polonijny
- 12.10 Hodowcy zwierząt
- 12.40 „Polskie zdroje” — Krynica, cz. 2
- 13.00 Telewizyjny Teatr Prozy Joseph Heller „Paragraf 4”
- 14.20 Szkoła mistrzów — Jerzy Gruza
- 14.40 Prezydenci — Wilson Woodrow
- 15.10 Filmy o miłości „Kochankowie z Marony” — film prod. polskiej
- 16.50 „Do trzech razy sztuka” — program z udziałem Andrzeja Zaorskiego oraz Darii Trafankowskiej, Waldemara Dzińskiego, Marii Pakulnis, Krzysztofa Zaleskiego
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 „Polska walcząca 1939—1945” cz. VII — polityka zagraniczna rządu gen. W. Sikorskiego
- 18.30 Butik
- 19.00 Dobranoc: „Przygody Misia Colargola”
- 19.10 Z kamery wśród zwierząt
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 Wojna i film: „Bitwa o Anglię” — film prod. ang.
- 22.15 Sport
- 23.25 Telegazeta
- 23.30 Kino sensacji: „Szyby” — film prod. USA
- 1.05 Zakonczenie programu

PROGRAM II

- 11.00 Trzy godziny z telewizją Katowice
- 14.00 „5—10—15” — program dla dzieci i młodzieży
- 15.30 Małe kino: „Patagońskie żywioły” — „Do wichrowych szczytów” — film dok.
- 16.00 W świecie ciszy
- 16.25 Telewizyjny koncert życzeń
- 16.55 Kraków na antenie Dwójki
- 18.00 Wiadomości (L)
- 18.30 Wielka gra — teleturniej
- 19.30 Alfa i Omega — filozof pokoju
- 20.00 Kraków na antenie Dwójki
- 21.05 Zasada dziedziczności — rep
- 21.30 Panorama dnia
- 21.45 Kraków na antenie Dwójki
- 22.15 „Bogate biedactwo, czyli historia życia Barbary Huton” (3) — serial prod. amer.-ang.
- 23.05 Jacek Stwora „Co jest za tym murem?” — monodram
- 23.25 Komentarz dnia
- 23.30 Kraków na dobranoc

niedziela

26 LISTOPADA

PROGRAM I

- 7.00 Witamy o siódmej
- 7.20 Notowania
- 7.45 Po gospodarsku
- 8.15 Tydzień
- 9.00 „Teleranek” oraz serial produkcji TVP i zachodniogermieckiej „Janka” (10)
- 10.30 DT — wiad.
- 10.35 „Zwierzęta Europy” (6 — ostatni) — serial przyrodniczy prod. franc.
- 11.05 Kraj za miastem
- 11.35 Sportowa niedziela
- 12.00 Poranek symfoniczny WOSPRIT w Katowicach pod dyr. Henryka Czyża
- 13.00 Telewizyjny koncert życzeń Teatr dla dzieci: Barbara Biel w Waclawa Sieroszewskiego „Dary wiatru północnego” cz. 2
- 14.25 „Morze” — magazyn
- 14.50 Fotomagazyn „Powiększenie”
- 15.10 Antena
- 15.35 „Panna dziewczątka” (23)
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 Relacja z obrad XI Nadzwyczajnego Kongresu ZSL
- 18.00 „Bea and Cece Winans” — recital zespołu
- 19.00 Wieczorna „Siostrzeny Kaczora Donalda”
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 „Tanamera” (6) — serial prod. ang.
- 21.00 7 dni — świat
- 21.30 Relacja z obrad XI Nadzwyczajnego Kongresu ZSL
- 21.45 Sport
- 22.45 Telegazeta
- 22.50 Filmy Józefa Blachowicza: „Epitafium dla Szydłowa” „Ludzie i volty” „Czerwone róże”

PROGRAM II

- 9.15 Przegląd tygodnia (dla niesłyszących)
- 9.50 Film dla niesłyszących — „Tanamera” (6)
- 10.45 „W miesi wrócić znów...” — wojskowy program dok.
- 11.20 Lokalny koncert życzeń (L)
- 11.45 Jutro poniedziałek
- 12.30 Polska Kronika Filmowa
- 12.30 Kino familijne: „Znajdź swój dom” — film produkcji ZSRR
- 13.40 100 otań do...
- 14.20 „Najstarsza na świecie” — film dok.
- 14.40 Legendy filmu — Robert Mitchum
- 15.30 Podróż w czasie i przestrzeni: „Wędrowni ludów nad Pacyfikiem” (4) — serial dok.
- 16.25 „Studio Hi-Fi”
- 17.05 Studio sport

poniedziałek

27 LISTOPADA

PROGRAM I

- 15.15 Transmisja z zakończenia Kongresu Odrodzenia Ruchu Ludowego
- 16.20 Program dnia — telegazeta
- 16.25 „Luz” — program nastolatów
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 „Gorące linie” — publicystyka międzynarodowa
- 17.55 Wędrowni dalekie i bliskie „Aszanti i inni” — film dok. prod. UNESCO
- 18.30 „Mieszkań” — wszechznana budowlana
- 18.50 10 minut
- 19.00 Dobranoc „Kot Leopold”
- 19.10 W Sejmie i Senacie
- 19.30 Wiadomości
- 20.00 Nowy ład gospodarczy, czyli jak wykorzystywać szansę
- 20.15 Teatr Telewizji — Kazimierz Radowicz — „Tajny wiezień stanu”
- 22.30 Sport
- 22.40 XXXI Międzynarodowy Festiwal Jazzowy „Jazz Jamboree '89”
- 23.20 DT — Echa dnia
- 23.40 Język francuski (6)

PROGRAM II

- 16.55 Język angielski (7)
- 17.30 Antena Dwójki
- 17.45 Ojczyzna — polszczyzna
- 18.00 Wiadomości (L)
- 18.30 „Czarno na białym” — przegląd PKF
- 18.55 Program rozrywkowy
- 19.30 „Życie muzyczne” — laboratorium współczesnej muzyki kameralnej — Stara Wieś '89 — rep. (L)
- 20.00 Auto — Moto Fan Klub
- 20.30 Osądźmy sami
- 21.15 Rozmowy o cierpieniu
- 21.30 Panorama dnia
- 21.45 Biografia: „Rubens” — malarz i dyplomata (2) — serial prod. belgijskiej
- 22.35 Komentarz dnia

wtorek

28 LISTOPADA

PROGRAM I

- 8.05 Z naszych dziejów — Nad Wisłą w XVI wieku
- 8.35 Domator — Każda mama szyje sama
- 8.50 Domowe przedszkole
- 9.15 DT — wiad.
- 9.25 „Pieniądz” (2) — serial prod. franc.
- 10.50 Domator — rady na życie
- 11.10 W Europie nowożytny — absolutyzm europejski
- 16.20 Program dnia — telegazeta
- 16.25 Dla dzieci: „Tik-Tak”
- 16.45 Kino „Tik-Taka”: „Cudowna podróż” — serial animowany prod. austriackiej
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 Spożyczenia
- 17.55 Klinika zdrowego człowieka
- 18.15 Mozaika narodowości — Gogolin
- 19.00 Dobranoc „Wesołe przygody Pika, Kwika i Wieloryba Grubaska”
- 19.10 Program publicystyczny
- 19.30 Wiadomości
- 20.15 „Pieniądz” (2) — serial prod. franc.
- 21.40 Sport
- 21.50 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej
- 22.30 Studio „Solidarność”
- 23.15 DT — Echa dnia
- 23.35 Język rosyjski (7)

PROGRAM II

- 16.55 Język angielski (37)
- 17.30 Klub ludzi z przeszłością
- 18.00 Wiadomości (L)
- 18.30 Modlitwa wieczorna
- 18.50 Program publicystyczny
- 19.30 „Z wiatrem i pod wiatr” — magazyn żeglarski
- 20.00 Zespół adwokacki „Dyskrete” „Zywiolulety”
- 20.40 „Po latach” — laureaci festiwalu piosenki studenckiej
- 21.00 W kręgu sztuki — „Dzień fotografii” (3) — serial dok. prod. ang.
- 21.30 Panorama dnia
- 21.45 „Cztery pory roku” — film TP
- 22.55 Komentarz dnia

środa

29 LISTOPADA

PROGRAM I

- 8.35 Domator — Każda mama szyje sama
- 8.50 Domowe przedszkole
- 9.15 DT — wiad.
- 9.25 „Lek przestrzeżeni” — film TP
- 10.15 Domator — przyjemne z ożytecznym
- 11.10 Najnowsze dzieje Polski — Polacy na frontach II wojny światowej
- 16.20 Program dnia — telegazeta
- 16.25 Dla młodych widzów: SOS — sami o sobie
- 16.50 Dla dzieci: „Cojak” — teleturniej
- 17.15 Teleexpress

czwartek

30 LISTOPADA

PROGRAM I

- 8.05 Rytm ciała — oddychasz — żyjesz
- 8.35 Domator — każda mama szyje sama
- 8.50 Domowe przedszkole
- 9.15 DT — wiad.
- 9.25 „Głina z wyższych sfer” (9)
- „Tajemniczy pasażer” — serial kryminalny
- 10.20 Domator — nie dajmy się
- 16.20 Program dnia — telegazeta
- 16.25 Dla młodych widzów: „Kwant” oraz film z serii: „Świat, w którym żyjemy”
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 „Poligon” — wojskowy magazyn public.
- 17.55 „Poza rok 2000” — film dok.
- 18.25 Magazyn katolicki. Nuncjatury cz. 2
- 18.45 10 minut
- 19.00 Dobranoc: „Przygody rozbójnika Rumcajsa”
- 19.10 „Teraz” — tygodnik gospodarczy
- 19.30 Wiadomości
- 20.00 Nowy ład gospodarczy
- 20.15 „Głina z wyższych sfer” (9) — „Tajemniczy pasażer” — serial kryminalny prod. ang.
- 21.10 Sport
- 21.20 Pegaz
- 22.05 Program publicystyczny
- 22.35 XVI Międzynarodowe Spotkania Wokalistów Jazzowych Zamość '89 — Oksana Kulakowa — recital
- 23.00 DT — Echa dnia
- 23.20 Język angielski (37)

PROGRAM II

- 16.55 Język rosyjski (7)
- 17.30 Psychostudio
- 18.00 Wiadomości (L)
- 18.30 „Bliskie spotkania III stopnia” — reportaż
- 19.00 Magazyn „102”
- 19.30 Zielone kino: „Blotniaki” — film przyrodniczy prod. pol.
- 20.00 Wielki sport
- 21.00 Ekspres reporterów
- 21.30 Panorama dnia
- 21.45 Studio teatralne Dwójki — Michał Bułhakow „Diabliada”
- 22.55 Komentarz dnia

piątek

1 GRUDNIA

PROGRAM I

- 8.35 Domator — każda mama szyje sama
- 8.50 Domowe przedszkole
- 9.15 DT — wiad.
- 9.25 „W biegu” — film obyczajowy prod. pol.
- 10.45 Domator — szkoła dla rodziców
- 16.20 Program dnia — telegazeta
- 16.25 „Rambit” — teleturniej (L)
- 16.50 Dla dzieci: „Okienko Pancratego”
- 17.15 Teleexpress
- 17.30 Raport
- 17.55 „Druga strona obrazu” — film dok.
- 18.25 „Od A do Z” — program publicystyczny
- 18.45 Weekend w Jedyne
- 19.00 Dobranoc — „Węgierskie bajeczki”
- 19.10 Monitor rządowy
- 19.30 Wiadomości
- 20.00 Nowy ład gospodarczy
- 20.15 „Goryl, czyli ostatnie zadanie” — film TP
- 21.00 Sport
- 21.20 Kontrapunkt
- 21.50 Bogdan Paprocki — rep. muz.
- 22.40 DT — Echa dnia
- 23.00 „Czy łatwo być młodym?” — film dok. prod. ZSRR

PROGRAM II

- 17.30 Wrockowa lista przebojów Marka Niedzwieckiego
- 18.00 Wiadomości (L)
- 18.30 Reportaż
- 18.45 Kompozytorzy „Piwnicy pod Baranami”
- 19.30 Dookoła świata — „W Nikaragui”
- 20.00 Teledziwiątko
- 20.50 Antyczny świat prof. Kravczuka
- 21.30 Panorama dnia
- 21.45 Kino antypodów — „Człowiek kina” — film obyczajowy prod. austriackiej
- 23.20 Komentarz dnia

dzienniczek

* Z OBLICZEN dolnośląskiej „Gazety Robotniczej” podróż samolotem z Wrocławia do Warszawy kosztuje teraz 12 tys. zł; w 1965 r. za średnia miesięczną pensję można było polatać sobie na tej trasie dziewięć razy, dokładnie tyle samo w 1974 roku; dziś przeciętnie uposażonego stać na dwa-dzieścia przelotów. Co u nas jednak staniało!

▲ MŁODY PISARZ amerykański John Farrell postanowił ożenić się z życzliwosciami bliźnich, dał do gazet ogłoszenie-prośbę o nadsyłanie porad jak żyć w małżeństwie. Wkrótce otrzymał około 10 tysięcy listów. Opracował je i wydał w formie książki. Tak powstał jeden z bestsellerów na tamtejszym rynku czytelnym.

■ ROLNIK spod Krakowa przyjechał swoim traktorem na giełde, korzystnie go sprzedał i zaraz potem zainteresowało go jak w pobliżu kraja

tych strzechą — teraz jest już tylko tysiąc.

▲ W HOLANDII zarejestrowanych jest 20 tys. prostytutek. Z tej liczby 80 proc. zatrudnia się w domach publicznych i seks-klubach. Wkrótce będą one mogły wstąpić do najukleśkiej w kraju federacji związków zawodowych FNY. Jako świadczące usługi, będą miały zapewnioną całkowitą ochronę praw pracowniczych.

■ LUDZIE podobno dziwią się, że w krakowskiej kwiaciarni przy ul. Siennej sprzedaje się również biustonosze. A czemu nie? To przecież

świetny pomysł: pan przychodzi do pani z takim sprawunkiem, do tego dodaje pęk kwiecica — i robia wspólną przyziarkę!

▲ ANTYFEMINISCI rządzą brytyjskim stowarzyszeniem iluzjonistów. Na ostatnim swoim zjeździe kolejny już raz podtrzymali oni obowiązujący już 84 lata przepis zabraniający kobietom wstępu w szereg tego stowarzyszenia. Można się domyślać, iż chodzi o to, że kobiety są z reguły uściskie i mogłyby starać się zgłębić najrozmaitsze tajemnice iluzji.

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: A-1. Wielki parów Masz je tylko jedno D-5. Trwoga A-9. Kablak B-5. Plac między st. E-1. Do pisania na tablicy E-9. dołami C-1. Las na Syberii C-9. Ewolucja narciarska G-2. Płynię

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
A													
B													
C													
D													
E													
F													
G													
H													
I													
J													
K													
L													
M													
N													

przez Drezno G-9. W ręku sternika J-1. Oficjalne, uroczyste powitanie 2-E. Pospolita roślina lekarska 3-A. Małpa szerokonosa 3-J. Zabitek 4-E. Wybór 5-A. Pieczenie w gardle 5-J. Ryba z okoniokształtnych 7-B. W ręku miotacza 7-J. Najmniejsza cząstka pierwiastka chemicznego 9-A. Jedzie straż na sygnale 9-J. Wyspa na Morzu Śródziemnym 10-E. Kapielsko nadmorskie w pobliżu Słupska 11-A. Odnoża rzeki 11-J. Infuła 12-E. Sztuczna skóra 13-A. Czarna na żalobny garnitur 13-J. Współwroca „Panoramny Radawickiej”.

Hasło krzyżówki do odczytania: A-5, A-9, B-9, G-3, C-12, J-1, B-1, A-3, D-1, H-2, C-1, B-3, G-4, E-3, M-5, A-9, K-11, C-13, D-3, A-5, B-8, C-12, G-2, B-6, N-12, K-8, D-8, A-9, C-12, F-12, C-11, M-5, N-4, K-11, M-8.

Do rozlosowania: 10 talonów łącznej wartości 50.000 zł, ufundowanych przez Spółdzielczy Zakład Ubezpieczeń „Westa” w Łodzi.

Termin nadsyłania rozwiązań 10-dniowy.

Oprac. J. KAŁUŻKA

Figur na figur

S otworzył licytację zgłaszając trefle, N pokazał kara, E kiery i koniec końców stanęło na tym, że S musi wygrać 5 trefli. Oglądając na diagramie rozkład wszystkich kart, dojdziemy do wniosku, że mógłby wygrać nawet szlema, gdyby W zawistował... w karo. No tak, ale to byłby strzał do własnej bramki. W rzeczywistości nastąpił atak w kiery i natychmiast został ponowiony. Czy w sytuacji gdy trzeba oddać i kiera i pika, a do tego nie ma wejścia na stół by zaimpasować karo — można też gre wygrać?

♦ DW8
 ♥ 93
 ♦ DW10743
 ♣ 78
 ♠ 7632
 ♥ KD84
 ♦ 85
 ♣ 985

N	A1095
W	AW10652
E	K9
S	♣ 2

♦ K4
 ♥ 7
 ♦ A62
 ♣ AKDW1064

Otóż jest to możliwe! Rozgrywający (po oddaniu lewy kierowej) przebijają drugiego kiera, raz śleaga trefle i wychodzi królem pik. Jest najpełniejszą obójtne jak zachowa się E, czyli właściciel asa pik. Jeśli zabije króla — S po dojeści do ręki odbierze trefle, po czym wejdzie na stół pikiem i wyimpasuje króla karo. Jeśli E przepuści króla pik (powinien to zrobić), S po

raz drugi zagrywa pika. E bierze lewe asem, ale żadne jego wyjście nie zapewnią sukcesu obrońcom: pik wpuszcza rozgrywającego na stół, kier także (przebitka na stole).

Czy można więc powiedzieć, że S był skazany na wygraną? Wcale nie, lecz W nie powinien atakować w kiera, a wyjść w pierwszej lewy najwyższym atutem, a po dojeściu na kiera jeszcze raz zagrad trefla — oczywiście nie płątkę a osemkę. Teraz już z całą pewnością rozgrywający będzie musiał oddać również lewą na króla karo.

Parę informacji. W Warszawie na mistrzostwach Polski teamów I miejsce zajęli brzydźsi 60dzicki Anilany (J. Cieślak, W. Frukacz, W. Krzysztofczyk, T. Krzysztofiak), na III miejscu wyładował Widzew, a na VII 60dziki Włóknarz. Turniej Resursy wygrali W. Morawski i M. Poddasidło, turniej w „Tellexie” — M. Jaworski i J. Munia, turniej młodzieży szkolnej — S. Kubiakówna i M. Malecki z MDK Górna.

KRÓL KIER

Znaki ZODIAKU

STRZELEC (23.11.—21.12). — Przebieg wydarzeń może być bardzo brzemienne w skutki. Bądź ostrożny, gwałtowne reakcje najczęściej tylko komplikują sytuację. Nie burz tego, co zostało z trudem zbudowane.

KOZIOROZEC (22.12.—20.1). — Zdobądź się na szczerą szlachetność uczuć. Partner tego oczekuje i na pewną odplaci z nawiązką. Bądź powściągliwy w podkreślaniu swoich zasług. Być może pod koniec tygodnia wyjazd.

WODNIK (21.1.—20.2). — Jeśli nie wywiesz w swoje zdolności to wkrótce będziesz się mógł

przekonać o ich istnieniu. Trochę fantazji może odmienić twoje życie. Warto spróbować.

RYBY (21.2.—20.3). — Nie nęgnaj się do stereotypów i nie ulegaj naciskom otoczenia. Tyłko własne zdanie pozwoli ci poradzić sobie w zawiłych sytuacjach. Masz szansę zdobyć uznanie i wymierne korzyści

BARAN (21.3.—20.4). — Nie czynj dyplomatycznych zabiegów, aby uzyskać to co możesz osiągnąć w prosty sposób wyjaśnienie wielu dręczących Cię spraw może być potrzebne abyś się uspokoił i zaczął nowy etap w życiu.

BYK (21.4.—21.5). — Będzieś musiał się zdecydować na posunięcia niemile lecz konieczne. Jeśli potrafisz to zrobić w rekwizycjach, możesz oczekiwać zadowalających rezultatów.

BLIŹNIĘTA (22.5.—21.6). — Ciągła zmienność nastrojów i planów doprowadza Cię do nerwowych stanów. Może choć w jednej sprawie bądź konsekwentny do końca. Na sukces przyjdzie czas niestety trochę później.

LEW (23.7.—22.8). — Teraz będzie Ci potrzebna wiara w siebie i nieugiętość w postępowaniu. Bądź pewny, że wszystko uda się lepiej niż przewidyujesz.

PANNA (23.8.—22.9). — Najbardziej jest Ci potrzebny spokój wewnętrzny oraz brak trosk i obaw o najbliższych. Dziś trudno o to, ale spróbuj stworzyć sobie swój mały intymny świat.

WAGA (23.9.—23.10). — Nie bądź zapatrzonny tylko w siebie. Niczego nie załatwisz, a zyskasz niechęć najbliższego otoczenia. Pod koniec tygodnia sprawa, która będzieś musiał natychmiast wyjaśnić.

SKORPION (24.10.—23.11). — Czas sprzyja refleksji nad tym, co się do tej pory wydarzyło i co osiągnąłeś. Czerp otuchę do dalszych działań z tego co Ci się udało.